

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi sähköisen viestinnän palveluista annetun lain ja tietoyhteiskuntakaaren muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi sähköisen viestinnän palveluista annettua lakia. Laissa säädetystä siirtovelvoitteesta poistettaisiin verkkopalvelua kaapelitelevisioverkossa tarjoavan teleyrityksen sekä yhteisantennijärjestelmän ylläpitäjän velvoite siirtää Yleisradion julkisen palvelun radio-ohjelmistot.

Esityksen tavoitteena on mahdollistaa kaapeliverkoissa tehokkaampi verkon käyttö ja laadullisesti parempien yhteyksien tarjoaminen. Lisäksi esityksellä saatetaan kansallinen siirtovelvoitesääntely vastaamaan EU-sääntelyn asettamia vaatimuksia.

Esityksessä ehdotetaan lisäksi aiemmin määräaikaisena säädetyn matkapuhelinliittymien osittaisen puhelinmarkkinointikiellon ja radioviestinnän luottamuksellisuuden säilyttämistä ja näiden säännösten määräaikaisuudesta luopumista.

Lisäksi lakiin tehtäisiin pienempiä täydennyksiä ja teknisluonteisia muutoksia.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan siten, että ensimmäinen lakiehdotus tulee voimaan 1.7.2024 ja toinen 20.6.2024.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ.....	1
PERUSTELUT	4
1 Asian tausta ja valmistelu	4
1.1 Tausta	4
1.2 Valmistelu	4
2 Nykytila ja sen arviointi.....	5
2.1 Siirtovelvoite.....	5
2.2 Radioluvan ja radiotaajuuksien varauksen peruuttaminen.....	6
2.3 Radioviestinnän luottamuksellisuus.....	7
2.4 Matkapuhelinliittymien puhelinmarkkinointikielto	8
2.5 Markkinaehtoinen taajuusmaksu.....	12
2.6 Televisio- ja radiotoiminnan valvontamaksun määrä	13
2.7 Liikenne- ja viestintäviraston erityiset tehtävät	13
3 Tavoitteet.....	13
3.1 Siirtovelvoite.....	13
3.2 Muut muutokset	14
4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset	14
4.1 Keskeiset ehdotukset.....	14
4.2 Pääasialliset vaikutukset.....	15
4.2.1 Yleistä	15
4.2.2 Taloudelliset vaikutukset	15
4.2.2.1 Yritysvaikutukset	15
4.2.2.2 Kotitalouksien asema	17
4.2.2.3 Julkistaloudelliset vaikutukset	19
4.2.3 Muut ihmisiin kohdistuvat ja yhteiskunnalliset vaikutukset	19
4.2.4 Vaikutukset viranomaisten toimintaan.....	21
5 Muut toteuttamisvaihtoehdot	22
5.1 Vaihtoehdot ja niiden vaikutukset.....	22
5.1.1 Siirtovelvoite.....	22
5.1.2 Radioviestinnän luottamuksellisuus.....	23
5.1.3 Matkapuhelinliittymien puhelinmarkkinointikielto	24
5.2 Ulkomaiden lainsäädäntö ja muut ulkomailla käytetyt keinot	25
5.2.1 Siirtovelvoite.....	25
5.2.2 Matkapuhelinliittymien puhelinmarkkinointikielto	26
6 Lausuntopalaute.....	26
6.1 Yleistä	26
7 Säännöskohtaiset perustelut.....	27
7.1 Laki sähköisen viestinnän palveluista.....	27
7.2 Laki tietoyhteiskuntakaaren muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta.....	30
8 Voimaantulo	31
9 Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys	31
9.1 Siirtovelvoite.....	31
9.1.1 Sananvapaus.....	31
9.1.2 Omaisuudensuoja	32

9.2 Radioluvat	33
9.2.1 Sananvapaus	33
9.2.2 Elinkeinovapaus	34
9.3 Radioviestinnän luottamuksellisuus	34
9.3.1 Yksityiselämän suoja ja viestinnän luottamuksellisuus	34
9.4 Matkapuhelinliittymien puhelinmarkkinointikielto	35
9.4.1 Sananvapaus	35
LAKIEHDOTUKSET	37
sähköisen viestinnän palveluista annetun lain muuttamisesta	37
tietoyhteiskunta-kaaren muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta	39
RINNAKKAISTEKSTIT	41
sähköisen viestinnän palveluista annetun lain muuttamisesta	41
tietoyhteiskunta-kaaren muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta	45

PERUSTELUT

1 Asian tausta ja valmistelu

1.1 Tausta

Kaapelitelevisioverkossa toimivat, verkkopalvelua tarjoavat teleyritykset on velvoitettu Suomessa jakamaan Yleisradion televisio- ja radio-ohjelmistot verkoissaan. Kaapelioperaattoreiden lisäksi yhteisantennijärjestelmien ylläpitäjät kuten taloyhtiöt, kiinteistöyhtiöt ja vastaavat, on velvoitettu huolehtimaan Yleisradion ohjelmistojen saatavuudesta yhteisantennijärjestelmissä. Tarkemmat säännökset siirtovelvoitteesta ovat sähköisen viestinnän palveluista annetun lain (917/2014, myöhemmin myös *SVPL*) 227 §:ssä.

Eurooppalaisen sähköisen viestinnän säännöstöä koskeva direktiivi, *teledirektiivi (EU) 2018/1972*, mahdollistaa jäsenvaltioille siirtovelvoitteiden asettamisen tietyin ehdoin. Teledirektiivin 114 artiklan mukaan siirtovelvoitteiden on oltava kohtuullisia, oikeasuhtaisia ja avoimia. Siirtovelvollisuuksia voidaan asettaa, jos merkittävä määrä kyseisten verkkojen ja palvelujen loppukäyttäjistä käyttää niitä pääasiallisena keinonaan vastaanottaa radio- ja tv-ohjelmistoja. Siirtovelvoitteiden on myös oltava välttämättömiä selkeästi määritetyn yleisen edun mukaisten tavoitteiden saavuttamiseksi.

Direktiivin resitaalien mukaan jäsenvaltioiden olisi esitettävä kansallisessa lainsäädännössään asettamilleen siirtovelvollisuuksille puolueettomat perusteet sen varmistamiseksi, että velvollisuudet ovat avoimia, oikeasuhteisia ja selkeästi määriteltyjä. Velvollisuudet olisi suunniteltava siten, että tarjotaan riittävät kannustimet tehokkaille investoinneille infrastruktuuriin.

Siirtovelvollisuuksia on arvioitava säännöllisin väliajoin direktiivin 114 artiklan mukaisesti. Resitaalien mukaan siirtovelvollisuuksia olisi tarkasteltava säännöllisesti uudelleen vähintään viiden vuoden välein, jotta ne voidaan pitää teknologian ja markkinoiden kehittymisen tasalla ja varmistaa niiden olevan jatkuvasti oikeassa suhteessa tavoitteisiin.

Liikenne- ja viestintäministeriö on arvioinut siirtovelvoitetta teledirektiivin edellyttämällä tavalla viimeksi 22.6.2022 julkaisemassaan arviomuistiossa. Arviomuistio ja siihen liittyvät taustaselvitykset ja muut materiaalit ovat saatavilla [Hankeikkunassa \(LVM010:00/2022\)](#).

Hallituksen esityksessä ehdotetaan myös säilytettäväksi tiettyjä kansallisia määräaikaisiksi säädettyjä *SVPL*:n säännöksiä, joiden voimassaolo on päättymässä kesällä 2024. Nämä koskevat radioviestinnän luottamuksellisuutta (3 §:n 40 kohta ja 136 §:n 5 ja 6 momentti) sekä matkapuhelinliittymien osittaista puhelinmarkkinointikieltoa (201 §).

Lisäksi esitetään pienempiä teknisluonteisia muutoksia tai täydennyksiä perustuen nykyisen lainsäädännön seurantaan ja toimeenpanoon.

1.2 Valmistelu

Liikenne ja viestintäministeriö on julkaissut 22.6.2022 siirtovelvoitetta koskevan arviomuistion. Siirtovelvoitesäätelyä koskevaa arviomuistiota varten teetettiin erilaisten säätelyvaihtoehtojen vaikutuksia arvioiva konsulttiselvitys (KPMG). Lisäksi selvitettiin eräiden muiden maiden siirtovelvoitesäätelyä (Cullen International). Arviomuistion laadinnan yhteydessä järjestettiin

sidosryhmätilaisuus 7.12.2021. Arviomuistiosta laadittiin luonnos, joka oli lausuttavana maaliskuussa 2022 kahden viikon ajan. Lausunnot, lausuntoyhteenveto sekä muut materiaalit ovat saatavilla Lausuntopalvelussa sekä Hankeikkunassa (LVM010:00/2022)¹.

Arviomuistion pohjalta laadittiin hallituksen esitysluonnos, jossa esitettiin radion siirtovelvoitteen poistamista. Hallituksen esitysluonnos oli lausuttavana ajalla 5.9.-2.10.2022. Hallituksen esitystä ei kuitenkaan annettu eduskunnalle, sillä valmistelun aikana todettiin tarve tarkemmalle vaikutusten arvioinnille. Radion siirtovelvoitteen poistamisen vaikutuksia on arvioitu työryhmässä, joka koostui liikenne- ja viestintäministeriön, sisäministeriön, sosiaali- ja terveysministeriön, Puolustusvoimien, Huoltovarmuuskeskuksen ja Liikenne- ja viestintäviraston virkamiehistä. Työryhmän ohjausryhmä koostui liikenne- ja viestintäministeriön, sisäministeriön, puolustusministeriön ja sosiaali- ja terveysministeriön edustajista. Työryhmän esityksenä oli poistaa radion siirtovelvoite ja käynnistää mahdollisimman pikaisesti hanke vaaratiedottamisen kehittämiseksi.

Liikenne- ja viestintäministeriö järjesti joulukuussa 2023 matkapuhelinliittymien puhelinmarkkinointikiellon tarpeellisuudesta ja SVPL 201 §:n voimassaolon jatkamisesta keskustelutilaisuuden, johon osallistuivat edustajat Liikenne- ja viestintävirastosta, Kilpailu- ja kuluttajavirastosta, Elisa Oyj:stä, Telia Finland Oyj:stä, DNA Oyj:stä, FiCom ry:stä sekä Suomen Asiakkuusmarkkinointiliitto ry:stä.

Esitys on laadittu virkatyönä liikenne- ja viestintäministeriössä.

2 Nykytila ja sen arviointi

2.1 Siirtovelvoite

Siirtovelvoitteesta säädetään SVPL 227 §:ssä. Pykälän 1 momentin mukaan verkkopalvelua kaapelitelevisioverkossa tarjoava teleyritys on velvollinen siirtämään verkossa ilman korvausta maanpäällisessä joukkoviestintäverkossa harjoitetun televisio- ja radiotoiminnan osalta Yleisradio Oy:stä annetun lain 7 §:n 1 momentissa tarkoitettut, verkon sijaintikunnassa vastaanotettavissa olevat julkisen palvelun televisio- ja radio-ohjelmistot ja ohjelmistoihin sisältyvää ohjelmaa varten toimitetun vapaasti vastaanotettavan aineiston sekä ohjelmistoihin liittyvät oheis- ja lisäpalvelut.

Siirtovelvoite koskee pykälän 2 momentin mukaan myös verkkopalvelua kaapelitelevisioverkossa tarjoavaa teleyritystä, jos teleyritys käyttää ohjelmistojen välittämiseen muuta kuin perinteistä kaapelitelevisiotekniikkaa, kun ohjelmistojen vastaanotto on mahdollista tavanomaisilla vastaanottolaitteilla. Edelleen pykälän 3 momentin mukaan siirtovelvollisuutta ei ole, jos kaapelitelevisioverkon välityskyky on teleyrityksen käytössä sen omassa televisio- tai radiotoiminnassa tai jos se on tarpeen tähän tarkoitukseen yrityksen kohtuullista tulevaa tarvetta varten. Teleyrityksen ei myöskään lain mukaan tarvitse siirtovelvollisuuden täyttämiseksi tehdä kaapelitelevisioverkkoon olennaisia taloudellisia investointeja vaativia parannuksia.

Pykälän 4 momentin mukaan Yleisradion ohjelmistot niihin liittyvine palveluineen on tarjottava käyttäjälle maksutta. Teleyritys voi kuitenkin vaatia käyttäjältä kohtuullisen maksun verkon ylläpidosta. Lisäksi pykälän 5 momentissa säädetään, että ohjelmistot tulee tarjota käyttäjälle muuttamattomina ja samanaikaisesti alkuperäisen lähetyksen kanssa.

---

¹ <https://valtioneuvosto.fi/hanke?tunnus=LVM010:00/2022>

Kaapelioperaattoreiden lisäksi siirtovelvollisuus koskee yhteisantennijärjestelmien ylläpitäjiä, kuten taloyhtiöitä. Pykälän 6 momentin mukaan kiinteistön käyttäjien päätelaitteisiin joukko-
viestinnän välittämiseen käytettävän, kiinteistön sisäistä tai kiinteistöjen välistä yhteisantenni-
verkkoa hallinnoivan tai sen omistavan asunto-osakeyhtiön, kiinteistöosakeyhtiön tai muun nii-
hin verrattavan yhteisantennijärjestelmän ylläpitäjän on huolehdittava siitä, että ohjelmistot ja
palvelut ovat käyttäjien saatavilla muuttamattomina ja samanaikaisesti alkuperäisen lähetyksen
kanssa.

Televisio- ja radio-ohjelmistojen siirtovelvoitetta on arvioitu myös vuonna 2016², jolloin kat-
sottiin, että kaupallisten yleisen edun kanavien siirtovelvoitteelle ei enää nähty olevan sellaisia
yleisen edun turvaamisen kannalta riittäviä perusteita, jotka olisivat (silloisen yleispalveludi-
rektiivin tarkoittamalla tavalla) suhteellisuusperiaatteen mukaisia ja tarpeellisia yleisen edun
mukaisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Yleisradion julkisen palvelun ohjelmistojen osalta siir-
tovelvoite pysyi arvion jälkeen ennallaan.

Sidosryhmäarvioiden perusteella radio on kytkettynä yhteisantenniverkkoon arviolta 5-10%
verkon potentiaalisista käyttäjistä. Kaapeliradion aktiivisten käyttäjien määrä lienee todennä-
köisesti pienempi kuin niiden talouksien määrä, joilla radio on kytkettynä yhteisantenniverk-
koon. Radio-ohjelmien jakelu kaapelitelevisioverkossa ja yhteisantenniverkoissa asettaa kuiten-
kin verkon käytölle teknisen rajoitteen, joka vaikuttaa kaapelilaajakaistan laadulliseen kehittä-
miseen.

Yleisradion radiokanavien jakelu rajoittaa kaapelilaajakaistan laadullista kehittämistä erityisesti
verkkoliikenteen paluusuunnan osalta. Tällä rajoitteella voi olla vaikutuksia muun muassa asi-
akkaiden kokemaan palvelutasoon sekä mahdollisesti esimerkiksi videopuheluiden laatuun, pil-
vipalveluihin sekä vastaaviin paluusuuntaa tarvitseviin toimintoihin. Teknisellä tasolla rajoite
ilmenee siten, että radiokanavat kaapeliverkossa estävät tehokkaamman taajuusjaon käyttöön-
ottamisen ja uudempien teknologiasukupolvien toteuttamisen.

Kaapelilaajakaistapalveluja käyttää merkittävä määrä kotitalouksia joko taloyhtiöliittymien tai
kuluttajaliittymien kautta. Kotitalouksilla oli vuoden 2022 lopussa noin 530 000 kaapelilaaja-
kaistaliittymää. Kaapelilaajakaistapalveluista arviolta yli 90 % toimii yhteisantenniverkoissa.
Siksi radio-ohjelmien jakelu myös yhteisantenniverkoissa estää käytännössä kaapelilaajakais-
tapalveluiden kehittämisen yllä mainitulla tavalla.

2.2 Radioluvan ja radiotaajuuksien varauksen peruuttaminen

Sähköisen viestinnän palveluista annetun lain 6 luvussa säädetään radioluvasta. Lain 39 §:n
mukaan radiolähettimen hallussapito ja käyttö edellyttävät Liikenne- ja viestintäviraston myön-
tämää radiolupaa. Radiolähettimen hallussapitoon ja käyttöön ei tarvita radiolupaa, jos radiolä-
hetin toimii ainoastaan Liikenne- ja viestintäviraston sille määräämällä yhteistajuudella ja sen
vaatimustenmukaisuus on varmistettu tässä laissa säädetyllä tavalla. Liikenne- ja viestintävi-
rasto voi antaa tällaisen radiolähettimen käyttöä rajoittavia määräyksiä, jotka ovat taajuuksien
tehokkaan ja tarkoituksenmukaisen käytön sekä häiriöiden estämisen tai poistamisen kannalta
tarpeellisia. Lain 6 luvussa säädetään lisäksi muista tilanteista, jolloin radiolupaa ei tarvita, ra-
dioluvan myöntämisestä, taajuusvarauksesta ja sen myöntämisestä, radioluvan ehdoista, radio-
luvan uusimisesta, muuttamisesta, siirtämisestä, vuokraamisesta ja peruuttamisesta sekä häiriö-
suojauksesta.

---

² LVM/571/03/2016

SVPL 34 §:n 2 momentin mukaan analogista radiotoimintaa, jossa toiminnan kesto on enintään kolme kuukautta, saa harjoittaa radioluvalla ilman ohjelmistotoimilupaa. Lisäksi vähäistä, rajatulla alueella harjoitettavaa radiotoimintaa saa harjoittaa ilman ohjelmistotoimilupaa. Radiolupa lainkohdassa tarkoitettuun toimintaan on 40 §:n 8 momentin mukaan myönnettävä, jos ei ole ilmeistä syytä epäillä, että hakija rikkoo tätä lakia tai syyllistyy rikoslain 11 luvun 10 §:ssä tarkoitettuun kiihottamiseen kansanryhmää vastaan taikka 10 a §:ssä tarkoitettuun törkeään kiihottamiseen kansanryhmää vastaan tai mainitun lain 34 a luvun 5 e §:ssä tarkoitettuun terroristimirikoksiin liittyvään julkiseen kehottamiseen. Radioluvan ja radiotaajuuksien peruuttamista koskevaan SVPL 49 §:n ei sisälly mahdollisuutta peruuttaa radiolupaa tai radiotaajuuksien varasta näitä myöntämisedellytyksiä vastaavissa tilanteissa, eivätkä radioluvan myöntämisen ja peruutusedellytykset siten vastaa toisiaan.

SVPL 41 §:n 1 momentin 4 kohdan mukaan yhtenä radioluvan myöntämisen edellytyksenä on, ettei ole perusteltua syytä epäillä hakijan ilmeisesti vaarantavan kansallista turvallisuutta. Tilanteissa, joissa radioluvan myöntäminen ilmeisesti vaarantaisi kansallista turvallisuutta, lupasia siirtyy SVPL 40 §:n 3 momentin mukaisesti Liikenne- ja viestintävirastolta valtioneuvoston ratkaistavaksi. Kansallisen turvallisuuden vaarantuminen ei kuitenkaan ole SVPL 49 §:ssä radioluvan peruuttamisperuste. Koska kansallisen turvallisuuden vaarantamista arvioidaan osana radioluvan myöntämistä, on perusteltua, että radiolupa voidaan myös vastaavin syin peruuttaa. Näin ollen peruuttamisäännöstä tulisi myös tältä osin täydentää.

Analogisessa radiotoiminnassa lyhytaikaisia radiolupia myönnetään vuositasolla useita satoja. Vuosittain lyhytaikaisen radiotoiminnan taajuuksia on ollut käytössä noin 500-600 kappaletta eri puolilla maata. Kolmen kuukauden radioluvilla lähetettävälle sisällölle on pääkaupunkiseudulla kuulijoita esimerkiksi 400 W lähettimellä yli 1,2 miljoonaa. Analogiseen radiotoimintaan myönnettävien radiolupien lisäksi radiolupia myönnetään SVPL 39 §:n mukaisesti laajalti myös muille radiolähetimille, esimerkiksi tutkille, satelliiteille, maa-asemille ja lukuisille erilaisille yksityisille radioverkoille. Voimassaolevia radiolupia kyseisen kaltaisiin käyttötarkoituksiin on vuositasolla tyypillisesti ollut noin 30 000.

2.3 Radioviestinnän luottamuksellisuus

SVPL:n 3 §:n 40 kohta ja 136 §:n 5 ja 6 momentti on väliaikaisesti lisätty tietoyhteiskunta-kaaren muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta annetulla lailla (456/2016) ja siirretty sisällöltään vastaavanlaisina osaksi SVPL:ää. Nämä säädettiin ensimmäisen kerran väliaikaisesti voimaan 20.6.2016–20.6.2021. Niiden voimassaoloa jatkettiin 21.6.2021–21.6.2024 tietoyhteiskunta-kaaren muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta annetulla lailla (486/2021).

SVPL:n 3 §:n 40 kohdan mukaan välitystiedolla tarkoitetaan oikeus- tai luonnolliseen henkilöön yhdistettävissä olevaa tietoa, jota käsitellään viestin välittämiseksi sekä tietoa radioaseman tunnistuksesta ja radiolähtäjän käyttäjästä sekä tietoa radiolähteyksen alkamisajankohdasta, kestosta ja lähetyspaikasta. Sähköisen viestinnän palveluista annetun lain 136 §:n 5 momentin mukaan radioviestintää tai sen välitystietoja voi käsitellä automaattisen tietojenkäsittelyn avulla tilastollisesti, jos kyseessä on: 1) pienoismallin tai miehittämättömän aluksen kauko-ohjaukseen liittyvä radioviestintä tai 2) päätelaitteen ja langattoman lähiverkon tai matkaviestinverkon välinen radioviestintä yhteyden muodostamista tai ylläpitoa varten. Pykälän 6 momentti rajaa 5 momentissa annettua käsittelyoikeutta ja sen mukaan radioviestintää tai sen välitystietoja voi käsitellä vain, jos käsittelyssä tai käsittelyn tuloksesta ei voida tunnistaa yksittäistä luonnollista henkilöä.

Väliaikaisesti lisätyillä säännöksillä laajennettiin oikeutta käsitellä ja hyödyntää radioviestinnän anonymisoituja välitystietoja. Niiden tarkoituksena on ollut hallitusti ja kokeiluluontoisesti tehdä mahdolliseksi uudenlainen liiketoiminta yksityisyyden suojaa vaarantamatta. Kahdeksan vuoden voimassaolonsa aikana väliaikaisiin säännöksiin perustuva liiketoiminta on todennäköisesti muuttanut muotoaan kokeiluluontoisesta vakiintuneeksi toiminnaksi, joka on vaatinut toimijoilta muun muassa investointeja.

Tarve radioviestinnän välitystietojen käsittelyyn on tunnistettu esimerkiksi kauppakeskuksissa ja lento- tai rautatieasemilla, joissa liiketoiminnan kehittämiseksi voisi olla hyödyllistä seurata asiakasvirtojen liikkumista alueella. Kauppakeskuksen osalta voisi olla tarpeen selvittää esimerkiksi kauanko asiakasvirrat viettävät tiloissa aikaa. Myymälöiden toiminnassa saatu tieto voisi vaikuttaa tuotteiden sijoitteluun tai työvuoroihin. Toinen tunnistettu tarve on erilaisten kauko-ohjattavien laitteiden havainnointi tietyn tyyppisillä alueilla ja tällaiseen havainnointiin perustuvat kaupalliset palvelut. Esimerkkinä tällaisista palveluista voisi olla vankilan tai muulle korkean turvallisuustason alueelle lennätettäviä miehittämättömiä ilma-aluksia tai muita kauko-ohjattavia laitteita havainnoimaan kykenevät palvelut. Liikenne- ja viestintäviraston mukaan tilapäistä dronepoikkeusta on sovellettu ainakin Helsinki-Vantaan lentokentällä. Sen avulla on voitu edistää lentoliikenteen turvallisuutta havainnoimalla alueelle saapuvia miehittämättömiä ilma-aluksia.

Viestinnän luottamuksellisuutta koskeva sääntely pohjautuu sähköisen viestinnän tietosuojadirektiiviin, jonka uudistaminen on kesken EU:ssa. Tavoitteena on, että direktiivi korvattaisiin suoraan sovellettavalla asetuksella (jäljempänä ePrivacy-asetus). Asetusehdotuksen neuvottelut ovat edenneet hyvin hitaasti ja alkuperäisen ehdotuksen voimaantulo on merkittävästi myöhästynyt aikataulusta, jonka mukaan asetuksen olisi pitänyt tulla voimaan samaan aikaan yleisen tietosuojasetuksen kanssa keväällä 2018. Radioviestinnän luottamuksellisuutta koskevien säännösten väliaikaisuutta on perusteltu sillä, että laajemmat muutokset näitä koskien arvioitaisiin ePrivacy-asetusehdotuksen valmistuttua. Jos asetukset hyväksytään, sähköisen viestinnän luottamuksellisuutta koskevat vaatimukset perustuisivat suoraan sovellettavaan EU-asetukseen ja todennäköisesti valtaosa kansallisesta sääntelystä vaatisi muutoksia tai tulisi kumottavaksi.

Säännöksiin liittyvää nykytilaa on kuvattu yksityiskohtaisemmin hallituksen esityksessä laeiksi sähköisen viestinnän palveluista annetun lain 3 ja 351 §:n ja tietoyhteiskuntakaaren muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta (HE 55/2021 vp).

2.4 Matkapuhelinliittymien puhelinmarkkinointikielto

SVPL 201 §:ssä säädetään osittaisesta matkapuhelinliittymien puhelinmarkkinointikiellosta.

SVPL 201 §:n 1 momentissa kielletään markkinoimasta matkaviestinverkon puhelinliittymää kuluttajalle puhelimitse muuten kuin kuluttajan nimenomaisesta pyynnöstä. Esitöiden mukaan kuluttajan nimenomainen pyyntö koskee jokaista markkinointiyhteydenottoa erikseen. Matkapuhelinliittymää ei saa markkinoida puhelimitse itsenäisenä tuotteena eikä osana teleyrityksen laajempaa tuotepakettia.

Pykälän 2 momentin mukaan puhelinmarkkinointikielto ei kuitenkaan koske teleyritysten omia matkapuhelinasiakkaita. Siten omille matkapuhelinasiakkailleen teleyritys saa markkinoida myös puhelimitse esimerkiksi uudenlaista matkapuhelinliittymätuotetta tai määräaikaisen matkapuhelinliittymäsopimuksen uudistamista. Esitöiden mukaan asiakas lakkaa olemasta sään-

nöksessä tarkoitettu teyrytyksen oma matkapuhelinasiakas, kun on tehty pyyntö siirtää asiakkaan numero kilpailijalle. Käytännössä tämä edellyttää, että asiakas on ensin tehnyt kilpailevan teyrytyksen kanssa liittymäsopimuksen, johon numeronsiirtopyyntö perustuu.

Liikenne- ja viestintävirasto valvoo yleisesti SVPL:n sääntelyn noudattamista, minkä lisäksi kuluttaja-asiamiehellä on SVPL 306 §:ssä todettu rinnakkainen toimivalta valvoa sopimusehtojen, markkinoinnin ja asiakassuhteessa noudatettujen menettelyjen lainmukaisuutta kuluttajasuojan kannalta kuluttajansuojalain nojalla. Liikenne- ja viestintäviraston toimivallasta puuttua mahdollisiin tässä tarkoitettujen säännösten rikkomuksiin säädetään pääasiassa SVPL:ssä ja kuluttaja-asiamiehen toimivallasta puolestaan kuluttajansuojalaissa (38/1978) tai laissa kuluttajansuojaviranomaisten eräistä toimivaltuuksista (566/2020). Viranomaisten toimivaltuuksissa on eroja esimerkiksi rikkomuksiin liittyvän seuraamusmaksun suhteen.

Sähköisestä suoramarkkinoinnista, mukaan lukien puhelinmarkkinointi, säädetään tällä hetkellä yleisesti pääasiassa SVPL:ssä eikä kuluttajansuojalaissa. SVPL 200 §:n mukaan automatisoitujen soittojärjestelmien sekä telekopiolaitteiden, sähköpostiviestien, tekstiviestien, puheviestien, ääniviestien tai kuvaviestien avulla toteutettua suoramarkkinointia saa kohdistaa vain sellaisiin luonnollisiin henkilöihin, jotka ovat antaneet siihen ennalta suostumuksensa. Muuta suoramarkkinointia, kuten puhelinmarkkinointia, luonnolliselle henkilölle saa harjoittaa, jollei tämä ole sitä nimenomaisesti kieltänyt. Säännös perustuu sähköisen viestinnän tietosuojadirektiiviin (Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi henkilötietojen käsittelystä ja yksityisyyden suojasta sähköisen viestinnän alalla (2002/58/EY).

Kuluttajansuojalaissa ei ole SVPL:n kanssa päällekkäisiä puhelinmyyntiä rajoittavia säännöksiä, mutta kuluttajansuojalaissa on esimerkiksi yleisesti sovellettavia puhelinmyynnin yhteydessä annettavia tietoja koskevia velvoitteita. Puhelinmyynnin tiukempi rajoittaminen Suomessa oli esillä vuonna 2022 kuluttajansuojalain muutoksen yhteydessä (HE 14/2022 vp). Yhtenä vaihtoehtona oli esillä esimerkiksi ilman asiakkaan etukäteistä suostumusta tehtävän puhelinmyynnin kieltäminen. Puhelinmyynnin rajoittamisen sijaan kuluttajan asemaa vahvistettiin lisäämällä kuluttajansuojain 6 luvun 12 a §:ään säännöksiä, joiden perusteella puhelinmyyntiin perustuva sopimus sitoo kuluttajaa vasta puhelun jälkeen annetun kirjallisen tai muulla pysyvällä tavalla annetun hyväksynnän jälkeen. Kirjallisen hyväksynnän malli perustuu kuluttaja oikeusdirektiivin sallimaan kansalliseen optioon. Kyseinen kuluttajansuojalain säännös tuli voimaan vuoden 2023 alussa. SVPL:ssä tarkoitettut viestintäpalvelut on kuitenkin rajattu kuluttajansuojalain 6 luvun 4 §:ssä nimenomaisesti kuluttajansuojalain 6 luvun 12 a §:n soveltamisalan ulkopuolelle.

SVPL 201 §:n matkapuhelinliittymien puhelinmarkkinointikielto on täysin kansallista sektori-kohtaista erityissääntelyä. Matkapuhelinliittymien puhelinmarkkinointikiellon taustalla ovat alun perin 2010-luvun alkuvuosina tapahtuneet markkinoinnilliset ylilyönnit. Liittymäsopimukseen ja asiakkaan siirtymiseen liittyi erilaista yleistä epäselvyyttä, mikä johti korkeisiin kuluttajavalitusmääriin. Suurimman osan ongelmista on kuvattu johtuneen puhelinmyynnistä, jolla teyrytyks yritys saada asiakkaansa takaisin toisen teyrytyksen numeronsiirtopyynnön jälkeen. Ongelmia liittyi erityisesti numeronsiirtoprosessiin, koska numeronsiirtoa ei voitu toteuttaa reaaliaikaisesti. Matkapuhelinliittymiin liittyvän numeronsiirtoprosessin on aiemmissa puhelinmarkkinointikieltoa koskevissa hallituksen esityksissä katsottu tekevän matkapuhelinliittymistä muista liittymätyypeistä poikkeavia palveluja, joissa puhelinmarkkinoinnin rajoittaminen on tarpeellista. Puhelinmarkkinoinnin ongelmat kohdistuivat erityisesti ikääntyneisiin kuluttajiin, joilla oli vaikeuksia hahmottaa puhelinmyyntikeskustelun juridisia vaikutuksia. Puhelinmarkkinointi saattoi johtaa päällekkäisten numeronsiirtopyyntöjen, sopimuksen irtisanomiseen liittyvien sekaannusten tai SIM-kortin vaihtamiseen liittymäiden käytännön haasteiden vuoksi ti-

lanteisiin, joissa asiakas saattoi pahimmillaan jopa jäädä useiksi päiviksi ilman toimivaa matkapuhelinliittymää. Jotkut asiakkaat kokivat myös tehneensä puhelinmyynnissä sopimuksia, jotka ovat olleet heille taloudellisesti epäedullisia.

SVPL:n matkapuhelinliittymien puhelinmarkkinointikielto on ollut voimassa jo vuodesta 2012. Vastaavanlainen säännös säädettiin ensimmäisen kerran viestintämarkkinalakiin (393/2003), jonka kumoamisen yhteydessä säännös siirrettiin SVPL:ään vuonna 2014. Sektorikohtaisen puhelinmarkkinointikiellon poikkeuksellisuuden vuoksi kiello säädettiin alkuun määräaikaiseksi, jotta kiellon vaikutuksia voitiin tarkastella etukäteen määritellyllä lyhyehköllä aikavälillä uudelleen. Puhelinmarkkinoinnin rajoittamisen katsottiin muun muassa voivan rajoittaa teleyritysten välistä kilpailua ja vaikeuttaa uusien toimijoiden markkinoilletuloa. Säännöksen voimassaoloa on sittemmin jatkettu uudeksi määräajaksi vuosina 2015, 2018 ja 2021 (HE 55/2021 vp.).

Sähköisen viestinnän palvelujen sääntely on reilussa kymmenessä vuodessa kehittynyt. Matkapuhelinliittymien puhelinmarkkinointikielto täydentää muita SVPL:n nykyisiä kuluttajaa viestintäpalvelujen sopimuksetilanteissa suojaavia säännöksiä. Se linkittyy erityisesti teleyrityksen velvollisuuteen tilaajan pyynnöstä siirtää numero palveluntarjoajan vaihdon yhteydessä (SVPL 102 §), velvollisuuteen antaa tietyt tiedot ennen sopimuksen tekemistä (SVPL 106 b §) ja velvoitteeseen tehdä viestintäpalvelusopimus kirjallisesti (SVPL 108 §). Tällä hetkellä näitä SVPL:n sopimuksen tekemistä koskevia säännöksiä sovelletaan esimerkiksi teleyritysten omille liittymäasiakkailleen tekemässä puhelinmyynnissä ja muussa kuin puhelimitse tapahtuvassa liittymämyynnissä, koska teleyritysten oma-aloitteinen puhelinmyynti muille kuin omille matkapuhelinasiakkaille on kielletty.

Teleyritys on SVPL 102 §:n mukaan velvollinen viipymättä huolehtimaan siitä, että teleyrityksen kanssa sopimuksen tehnyt tilaaja voi halutessaan siirtää puhelinnumeronsa toiselle yritykselle vaihtaessaan palvelun tarjoajaa. Tämä koskee myös tilannetta, jossa tilaajalla on määräaikainen sopimus. Liikenne- ja viestintäviraston voimassaolevan teknisen määräyksen³ mukaan numeron siirtäminen teleyritysten välillä saa kestää enintään viisi työpäivää, ellei vastaanottava teleyritys pyydä numeron siirtoa toteutettavaksi tietyinä myöhempänä ajankohtana tilaajan pyynnöstä. Matkaviestinliittymissä vanhan liittymän teknisen sulkemisen ja uuden liittymän avaamisen välinen aika saa olla enintään 10 minuuttia. Liikenne- ja viestintävirasto on määritellyt aikarajat yhteistyössä teleyritysten kanssa.

Vuoden 2021 alussa teledirektiivin kansallisessa toimeenpanossa SVPL:ään lisättiin uusi 106 b §, joka koskee kuluttajalle ennen sopimuksen tekemistä annettavia tietoja ja sopimustiivistelmää. Asiasta annettiin myös tarkentava valtioneuvoston asetus⁴. Teleyrityksen on annettava kuluttajalle muun muassa kuluttajansuojalain koti- ja etämyyntiä koskevan 6 luvun 9 §:ssä tarkoitettut tiedot ennen sopimuksen tekemistä. Tiedot on annettava selkeästi ja ymmärrettävästi sekä pysyväällä tavalla tai jos se ei ole mahdollista, kuluttajan saataville asetetussa helposti ladattavassa asiakirjassa, josta teleyritys ilmoittaa kuluttajalle. SVPL 106 b §:n 4 momentin mukaan teleyrityksen on annettava kuluttajalle ennen sopimuksen tekemistä maksutta myös helppoluokainen säädetyin mallin mukainen sopimustiivistelmä. Jos tiivistelmää on teknisesti mahdotonta antaa ennen sopimuksen tekemistä (esim. puhelinmarkkinoinnissa), se on annettava viipymättä sopimuksen tekemisen jälkeen. Tällöin sopimus tulee voimaan vasta, kun kuluttaja on tiivistelmän saatuaan vahvistanut hyväksyvänsä sopimuksen. SVPL 106 b §:n mukaisia teleyrityksen tiedonantovelvoitteita pidettiin viestintäpalveluissa kuluttajan kannalta riittävinä, kun kulutta-

---

³ Määräys puhelinnumeronsiirrettävyydestä 46 L/2023 M, voimaantulopäivä 5.9.2023

⁴ Valtioneuvoston asetus ennen viestintäpalvelusopimuksen tekemistä annettavista tiedoista (96/2021)

jansuojalakiin lisättiin vuoden 2023 alussa voimaantullut kansallinen tiukennus kuluttajan kirjallisesta tai muulla pysyvällä tavalla annetusta vahvistuksesta puhelinmyynnissä (edellä mainittu kuluttajansuojalain 6 luvun 12 a §).

Liikenne- ja viestintävirastolta saatujen tietojen mukaan valvovat viranomaiset kartoittivat vuoden 2021 aikana teleyritysten kuluttajasopimuksia koskevien SVPL:n säännösten noudattamista. Siinä havaittiin puutteita erityisesti tilanteissa, joissa sopimustiivistelmän antaminen on teknisesti haastavaa ennen sopimuksen tekemistä, eli tyypillisesti puhelinmyynnissä. Tuolloin viranomaiset korostivat teleyrityksille, että kuluttajan on annettava hyväksyntänsä sopimukselle sopimustiivistelmän toimittamisen jälkeen nimenomaisella ja aktiivisella toimenpiteellä. Ns. konkluenttinen menettely ei riitä kuluttajaa sitovan sopimuksen voimaantuloon.

Liikenne- ja viestintävirastolta saatujen tietojen mukaan teleyrityksillä on tällä hetkellä puhelinmyynnissä (matkapuhelinliittymien osalta koskee markkinointia omille asiakkaille) käytössä erilaisia toimintamalleja. Liikenne- ja viestintävirasto pitää hyvänä menettelyä kaksivaiheista sopimuskentekomenettelyä, jossa kuluttaja ja myyjä ensin keskustelevat puhelimesta palveluiden ominaisuuksista ja ehdoista, minkä jälkeen kuluttajalle toimitetaan pysyvällä tavalla kaikki lain vaatimat ennakkotiedot osana sopimusasiakirjoja (esim. postitse tai sähköpostilla). Sitova sopimus syntyy vasta, jos kuluttaja hyväksyy sopimuksen erillisellä toimenpiteellä, esimerkiksi toimittamalla teleyritykselle allekirjoitetun sopimuksen. Liikenne- ja viestintävirasto on pitänyt kuluttajan kannalta epävarmempana, mutta kuitenkin SVPL:n 106 b §:n vaatimukset täyttävänä, toimintamallina sitä, että kuluttaja saa myyntipuhelun aikana tekstiviestillä linkin, josta pääsee tutustumaan lain muotovaatimukset täyttävään sopimustiivistelmään, ja vahvistaa hyväksyvänsä sopimuksen tämän jälkeen. Kuluttajaa sitovan puhelinmyyntiin perustuvan sopimuksen syntyminen ei siten SVPL:n perusteella välttämättä vaadi kirjallista tai muulla pysyvällä tavalla annettua vahvistusta, jota kuluttajansuojalaissa edellytetään. Kuluttajan hyväksymisen on kuitenkin myös SVPL:n perusteella yllä todetusti perustuttava nimenomaiseen ja aktiiviseen toimenpiteeseen, joka on tehty sen jälkeen, kun kuluttaja on tutustunut sopimustiivistelmään.

Liikenne- ja viestintäministeriön joulukuussa 2023 järjestämässä viranomaisten ja alan toimijoiden keskustelutilaisuudessa viranomaisten edustajat toivat esiin, että pitkään voimassa ollut matkapuhelinliittymien puhelinmarkkinointikielto on toiminut hyvin ja siihen on viranomaisnäkökulmasta liittynyt hyvin vähän tulkintaongelmia. Koska kielto on ollut muuttamattomana voimassa jo yli 10 vuotta, viranomaistenkin on vaikea arvioida sen vaikutuksia matkapuhelinmarkkinoiden kehitykseen tai kuluttajien asemaan verrattuna tilanteeseen, jossa kieltoa ei olisi ollut. Valvovat viranomaiset toivat esiin, että heille voisi kuitenkin olla selkeämpää, jos kapea-alaisesta sektorikohtaisesta erityissäätelystä siirryttäisiin jossakin vaiheessa yleiseen puhelinmarkkinointia koskevaan kuluttajasääntelyyn. Kuluttajanäkökulmasta SVPL:n nykyisen puhelinmarkkinointikiellon todettiin turvaavan osaltaan kuluttajien informoitua päätöksentekoa matkapuhelinliittymän kaltaisen monimutkaisen palvelun hankinnassa. Erityisesti nousi esiin, että SVPL 106 b §:n 4 momentin sanamuoto mahdollistaa sen, että ennen sopimuksen tekemistä vaadittu sopimustiivistelmä toimitetaan kuluttajalle jo myyntipuhelun aikana, jolloin siinä esille tuodut seikat voivat tosiasiaa jäädä huomiotta ennen puhelun aikana annettua hyväksymistä ja sopimuksen voimaantuloa.

Matkapuhelinoperaattorit toivat keskustelussa esiin, että matkapuhelinliittymä eroaa muista viestintäpalveluista erityisesti numeronsiirtoon liittyvien prosessien ja SIM-kortin toimitukseen ja vaihtoon liittyvän käyttökatosriskin vuoksi. Matkapuhelinliittymän siirtoon voi liittyä myös sopimusoikeudellisia kysymyksiä, joiden kommunikointi puhelimesta on haasteellisempaa kuin asioitaessa verkossa tai teleyrityksen palvelupisteellä. Matkapuhelinliittymiä tarjoavat te-

leyritykset ja kuullut toimialajärjestöt katsoivat kuulemistilaisuudessa, että nykyinen sektori-kohtainen puhelinmarkkinointikielto on tarkkarajainen eikä kiellon soveltamisalan laajentamista muihin viestintäpalveluihin tai teleyritysten omiin liittymäasiakkaisiin kannatettu.

Teleyritysten välisen numeronsiirron hoitaa teknisesti Telian, Elisan ja DNA:n yhteisesti omistama Suomen Numerot Numpac Oy. Teknisessä siirtoprosessissa ei ole tapahtunut olennaisia muutoksia sen jälkeen, kun matkapuhelinliittymien puhelinmarkkinointikielto alun perin säädettiin. Markkinoille on kuitenkin tullut uusiin laitteisiin sisäänrakennettu uudelleen ohjelmoitava digitaalinen eSIM-kortti, joka ei vaadi uuden SIM-kortin postittamista palvelun tarjoajaa vaihdettaessa. Digitaalisen e-SIM-kortin käyttöönotto edellyttää kuluttajalta vahvaa sähköistä tunnistautumista. Käyttäjä itse aktivoi vastaanottavan teleyrityksen parametrit e-SIM mahdollisuuden sisältävään päätelaitteeseen teleyrityksen hänen käyttöönsä antamalla tiedoilla, mikä käynnistää numeronsiirtoprosessin. Digitaalisen eSIM-kortin käytön yleistyminen on kuitenkin ollut vielä hidasta. Asiakkaan on yleensä edelleen saatava postitse uusi SIM-kortti, mihin liittyy aiemmin kuvattuja kortin toimittamisen ja vaihtamisen onnistumiseen liittyviä käytännöllisiä riskejä teleyrityksen vaihtotilanteessa.

Teleyritysten arvion mukaan SVPL:n puhelinmarkkinointikielto ei ole vaikuttanut negatiivisesti kilpailuun eikä kuluttajiin.

Puhelinmarkkinoinnin rinnalle on tullut uusia sähköisiä markkinointikeinoja, kuten verkkomainontaa, jotka ovat vähentäneet puhelinmarkkinoinnin merkitystä kilpailukeinona. Muuta sähköistä suoramarkkinointia kuin puhelinmyyntiä säädellään erikseen ja se edellyttää pääasiassa asiakkaan suostumusta.

SVPL:ään vuonna 2021 lisätystä sopimusten tekemisestä koskevasta sääntelystä huolimatta sekä alan toimijat että viranomaiset ovat matkapuhelinliittymien puhelinmarkkinointikiellon säilyttämisen kannalla. Säilyttämisestä arvioidaan nykytilanteessa olevan enemmän hyötyä kuin haittaa. Teleyritykset ovat kuitenkin toivoneet kiellon olevan jatkossakin voimassa määräaikaisena. Määräaikaisuudelle ei ole esitetty muuta perustelua kuin mahdollinen tarve tulevaisuudessa arvioida uudelleen kiellon tarpeellisuutta.

2.5 Markkinaehtoinen taajuusmaksu

SVPL:n 288 §:ssä säädetään markkinaehtoisesta taajuusmaksusta. Liikenne- ja viestintävirasto perii vuosittain valtiolle maksettavan markkinaehtoisesta taajuusmaksun valtioneuvoston tele- ja televisiotoimintaan vastikkeetta mvöntämän verkkotoimiluvan haltijalta sekä puolustusvoimilta. Maksu peritään lain 6 §:n 1 momentin nojalla ja maksu määräytyy 288 §:ssa säädetyn kaavan mukaisesti.

Lain 351 §:n 7 momentin mukaisesti markkinaehtoista taajuusmaksua peritään puolustusvoimilta siirtymäajan jälkeen vuoden 2024 alusta alkaen. Voimassaolevassa laissa markkinaehtoisesta taajuusmaksusta säädettyä on otettu huomioon Naton ensisijaiset harmonisoidut taajuusalueet, jotka olivat tuolloin kansallisesti sotilaskäytössä. Nämä taajuusalueet rajattiin markkinaehtoisesta taajuusmaksun ulkopuolelle. Tavoitteena oli taajuuksien käytön tehostamiseksi ohjata puolustusvoimia siirtymään mahdollisimman pitkälti käyttämään Nato-harmonisoituja sotilastaajuuksia ja vastaavasti vapauttamaan käytössä olevia siviilitaajuuksia. Nato-kumppanuuden ja jäsenyyden myötä Suomessa taajuuksien sotilaskäyttö on laajentunut myös muille kuin markkinaehtoisesta taajuusmaksun ulkopuolelle rajatuille, Naton ensisijaisille taajuusalueille. Puolustusvoimat joutuisi siten voimassa olevan lainsäädännön mukaan maksamaan myös Naton ensisijaisesti harmonisoitujen taajuusalueiden käytöstä, joka ei vastaa lain alkuperäistä tarkoitusta.

2.6 Televisio- ja radiotoiminnan valvontamaksun määrä

SVPL 294 §:n 2 momentin mukaan televisio- ja radiotoiminnan valvontamaksu peritään vuosittain kahdessa erässä. Maksu määrätään maksettavaksi Liikenne- ja viestintäviraston päätöksellä. Liikenne- ja viestintäviraston käytännön toiminnassa on havaittu, että valvontamaksun perimisen joustavoittamiseksi ja selkeyttämiseksi tulisi mahdollistaa maksun periminen myös yhdessä erässä.

2.7 Liikenne- ja viestintäviraston erityiset tehtävät

SVPL:n 304 §:ään sisältyi 30.6.2022 asti säännös, jonka mukaan mitä 302, 303, 308, 309, 311–315, 325, 330–332, 336, 340, 344 ja 345 §:ssä säädetään, koskee myös verkkovierailuista yleisissä matkaviestinverkoissa unionin alueella annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 531/2012, sekä avointa internetyhteyttä koskevista toimenpiteistä ja yleispalvelusta ja käyttäjien oikeuksista sähköisten viestintäverkkojen ja -palvelujen alalla annetun direktiivin 2002/22/EY sekä verkkovierailuista yleisissä matkaviestinverkoissa unionin alueella annetun asetuksen (EU) N:o 531/2012 muuttamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2015/2120, jäljempänä EU:n sähköisen viestinnän sisämarkkina-asetus, noudattamisen valvontaa ja rikkomisen seuraamuksia sekä mainituista asetuksista johtuvien riitojen ratkaisemista. Voimassaolevassa laissa ei ole vastaavaa säännöstä Liikenne- ja viestintäviraston erityisestä tehtävästä EU:n verkkovierailusääntelyn noudattamisen valvonnasta. SVPL 304 §:n aiempi 2 momentti on kumoutunut aiemman verkkovierailuasetuksen voimassaolon päättyttyä 30.6.2022. Pykälään tulisi lisätä uusi 2 momentti, jossa viitataan 1.7.2022 voimaantulleeseen uuteen verkkovierailuista yleisissä matkaviestinverkoissa unionin alueella annettuun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseen ((EU) 2022/612), jäljempänä verkkovierailuasetus, sekä sähköisen viestinnän sisämarkkina-asetukseen. Uusi sääntely on voimassa vuoteen 2032 asti.

3 Tavoitteet

3.1 Siirtovelvoite

Esityksen tavoitteena on Yleisradion radio-ohjelmistoja koskeva siirtovelvoite poistamalla mahdollistaa kaapelitelevisio- ja yhteisantenniverkoissa tehokkaampi verkon käyttö ja laadullisesti parempien yhteyksien tarjoaminen.

Teledirektiivin 114 artikla edellyttää, että jäsenmaiden asettamien siirtovelvollisuuksien tulee olla kohtuullisia, oikeasuhtaisia, avoimia ja niiden tulee olla välttämättömiä selkeästi määritellyn yleisen edun mukaisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Edelleen teledirektiivi edellyttää, että merkittävä määrä kyseisten verkkojen ja palvelujen loppukäyttäjistä käyttää niitä pääasiallisena keinonaan vastaanottaa radio- tai televisiolähetyksiä. Teledirektiivin mukaisesti jäsenmaiden tulee arvioida asetettuja siirtovelvoitteita säännöllisesti, mutta vähintään viiden vuoden välein.

Liikenne- ja viestintäministeriö on arvioinut 22.6.2022 julkaisemassaan arviomuistiossa siirtovelvoitteen ajantasaisuutta ja siinä on esitetty Yleisradion radio-ohjelmistoja koskevan siirtovelvoitteen poistamista EU-sääntelyn asettamien reunaehtojen perusteella. Siten esityksen tavoitteena on lisäksi muuttaa kansallinen siirtovelvoitesääntely vastaamaan EU-sääntelyn asettamia vaatimuksia.

Edellisessä luvussa kuvatulla tavalla radion jakelu kaapelitelevisio- ja yhteisantenniverkoissa asettaa teknisen rajoitteen kaapelilaajakaistan laadulliselle kehittämiselle etenkin verkon paluusuunnan osalta ja siten rajoittaa verkon tehokasta käyttöä. Radion siirtovelvoitteen poistaminen mahdollistaa kiinteistöihin toteutettavien kaapelilaajakaistaverkkojen kapasiteetin hyödyntämisen täysimääräisesti. Radion jakelu kaapeliverkossa rajoittaa laajakaistan paluuyhteyden (käyttäjältä verkkoon päin) kapasiteetin alle kolmasosaan maksimista (1Gbits). Muutoksen tavoitteena on poistaa rajoite ja edistää laadukkaampien sekä nopeampien laajakaistayhteyksien tarjoamista.

Radio-ohjelmistojen siirtovelvoite on tästä syystä tarpeen poistaa myös yhteisantenniverkon ylläpitäjiltä. Niiden tulee jatkossakin huolehtia siitä, että Yleisradion televisio-ohjelmistot ovat käyttäjien saatavilla muuttamattomina ja samanaikaisesti alkuperäisen lähetyksen kanssa.

3.2 Muut muutokset

Ehdotuksen tavoitteena on täydentää lupaviranomaisen radioluvan peruuttamista koskevia 49§:n toimivaltuuksia vastaamaan radioluvan myöntämisen edellytyksiä kansallisen turvallisuuden sekä tiettyjen rikoslaisissa rangaistavaksi säädettyjen rikosten osalta. Lisäksi televisio- ja radiotoiminnan valvontamaksun määrää (294 §) ja markkinaehtoista taajuusmaksua (288 §) koskevien ehdotusten tavoitteena on joustavoittaa valvontamaksujen perimistä ja päivittää markkinaehtoisen taajuusmaksun osalta taajuustaulukko vastaamaan taajuuksien nykykäyttöä. Liikenne- ja viestintäviraston erityisiä tehtäviä (304 §) koskevan ehdotuksen tavoitteena on lisätä lakiin Liikenne- ja viestintävirastolle toimivalta valvoa verkkovierailuasetuksen ja sähköisen viestinnän sisämarkkina-asetuksen mukaista toimintaa. Aiemmin voimassa olleen EU-sääntelyn mukainen toimivaltasäännös oli voimassa 30.6.2022 asti.

Radioviestinnän luottamuksellisuutta ja välitystiedon määritelmää koskevat säännökset sekä matkapuhelinliittymien puhelinmarkkinoinnin kieltoa koskeva säännös esitetään säilytettäväksi ja säädettäväksi toistaiseksi voimassa oleviksi. Säännösten tarve on edelleen olemassa. Säännösten määräaikaisuus on kuitenkin poikkeuksellista, eikä tiedossa ole vahvoja tai kestoaltaan ennustettavia määräaikaisuuden perusteita.

Matkapuhelinliittymien osittaisen puhelinmarkkinointikiellon säilyttämisellä pyritään turvaamaan perusviestintäyhteydet ja suojelemaan kuluttajia puhelinmarkkinointiin liittyviltä markkinahäiriöiltä uusasiakashankinnassa ja palveluntarjoajan vaihtotilanteissa sekä näissä tilanteissa esiintyneiden epäselvyyksien aiheuttamilta ongelmilta.

4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset

4.1 Keskeiset ehdotukset

Hallituksen esityksessä ehdotetaan muutettavaksi sähköisen viestinnän palveluista annetun lain 227 §:ää siten, että nykyinen kaapelitelevisioverkossa verkkopalvelua tarjoavien teleyritysten sekä yhteisantennijärjestelmän ylläpitäjien velvollisuus siirtää verkoissaan Yleisradion radio-ohjelmistot poistettaisiin.

Yleisradion televisio-ohjelmistoja koskeva siirtovelvoite säilyisi kaikilta osin ennallaan. Teleyritysten ja yhteisantennijärjestelmien ylläpitäjien olisi siten jatkossakin jaeltava verkoissaan Yleisradion televisio-ohjelmistot muuttamattomina ja samanaikaisesti alkuperäisen lähetyksen kanssa.

Radioluvan peruuttamista koskevaan säännökseen tehtäisiin lisäykset siten, että lupa voitaisiin peruuttaa myös silloin, jos radioluvan haltija ilmeisesti vaarantaa kansallista turvallisuutta, toistuvasti ja vakavasti rikkoo tätä lakia tai syyllistyy rikoslaissa tarkoitettuun kiihottamiseen kansanryhmää vastaan, törkeään kiihottamiseen kansanryhmää vastaan tai terroristisessa tarkoituksessa tehtyyn julkiseen kehottamiseen rikokseen.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan muutettavaksi tietoyhteiskuntakaaren muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta annettu laki (486/2021) niin, että väliaikaiseksi voimassaoleviksi lisätyt 3 §:n 40 kohta ja 136 §:n 5 ja 6 momentti muutettaisiin toistaiseksi voimassaoleviksi.

Lisäksi ehdotetaan, että SVPL:n voimaantulosäännöksestä kumotaan lain 201 §:ssä tarkoitetun puhelinmarkkinointikiellon määräaikaisuutta koskeva momentti, jolloin matkapuhelinliittymien puhelinmarkkinointikielto pysyisi voimassa nykyisessä muodossaan toistaiseksi voimassaolevana.

4.2 Pääasialliset vaikutukset

4.2.1 Yleistä

Teleyrityksiä sekä yhteisantennijärjestelmien ylläpitäjiä koskeva siirtovelvoite velvoittaa Yleisradion radio-ohjelmistojen jakeluun kaapelitelevisio- ja yhteisantenniverkoissa. Näissä tapauksista lähetyksiä kuunnellaan radiolla, joka on kytketty kiinteistön verkkoon. Tämä on kuitenkin vain yksi mahdollinen tapa vastaanottaa radiolähetyksiä ja vastaanotolle on vaihtoehtoisia tapoja. Näitä vaihtoehtoisia ja huomattavasti kaapelivastaanottoa yleisempiä tapoja ovat mm. radio-ohjelmistojen kuuntelu radiovastaanottimen oman antennin kautta tai internetin välityksellä.

Radioluvan peruuttamista koskevat muutokset yhdenmukaistaisivat radioluvan myöntämisen ja peruuttamisen perusteita.

Radioviestinnän luottamuksellisuutta koskevien säännösten osalta vaikutuksia on kuvattu hallituksen esityksessä laeiksi sähköisen viestinnän palveluista annetun lain 3 ja 351 §:n ja tietoyhteiskuntakaaren muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta (HE 55/2021 vp). Esityksessä on tunnistettu yrityksille kohdistuvia taloudellisia vaikutuksia sekä vähäisiä vaikutuksia viranomaisten, tässä tapauksessa Liikenne- ja viestintäviraston, toimintaan.

4.2.2 Taloudelliset vaikutukset

4.2.2.1 Yritysvaikutukset

Siirtovelvoite

Yleisradion radiokanavien jakelu kaapeliverkoissa rajoittaa kaapelilaajakaistan laadullista kehittämistä erityisesti verkkoliikenteen paluuyhteyden (käyttäjältä verkkoon päin) osalta. Radion jakelu kaapelissa rajoittaa laajakaistan paluuyhteyden kapasiteetin alle kolmasosaan maksimista. Teleyritysten asiakkaille aiheutuvien haittojen lisäksi nykyinen Yleisradion radio-ohjelmistojen siirtovelvoite aiheuttaa teknisellä tasolla rajoitteen, joka estää tehokkaamman taajuusjaon käyttöönoton ja uudempien teknologiasukupolvien toteuttamisen. Uudempien teknologiasukupolvien, kuten DOCSIS 3.1:n tai 4.0:n käyttöönotto ei ole käytännössä mahdollista,

sillä teknologiat eivät tue radiojakelua, vaan radion käyttämä taajuusalue on otettu laajakaistakäyttöön. Tällä hetkellä verkossa oleva laitekanta on vanhentumassa eikä esimerkiksi varaosia ole saatujen selvitysten perusteella enää saatavilla markkinoilta. Radion siirtovelvoitteesta aiheutuvaa haittaa voidaan pitää kaapeliverkkoja omistaville operaattoreille merkittävänä.

Esitetty muutos poistaisi teleyrityksiltä verkon käytön teknisen rajoitteen ja mahdollistaisi kiinteistöihin toteutettavien kaapelilaajakaistaverkkojen koko kapasiteetin hyödyntämisen täysimääräisesti. Muutoksen myötä teleyritysten olisi mahdollista parantaa kaapelilaajakaista-asiakkaille tarjoamia palveluita ja siirtyä uudempiin, nykyisin käytössä oleviin teknologiasukupolviin.

Siirtovelvoite koskee vain Yleisradion radiokanavia, mutta mikäli ULA-taajuudet otetaan laajakaistakäyttöön kaapelitelevisioverkoissa ja yhteisantenniverkoissa, muutos todennäköisesti koskee myös kaupallisia radiokanavia. Yleisradion radiokanavien siirtovelvoitteesta luovuttaessa on mahdollista, että kaikkien ULA-radiokanavien jakelu kaapeliverkoissa päättyy.

Tällä hetkellä voimassaolevan Yleisradion televisio- ja radio-ohjelmistojen siirtovelvoitteen vaikutuksia selvittävässä KPMG:n raportissa arvioitiin yleisellä tasolla siirtovelvoitteesta teleyrityksille aiheutuvia kustannuksia. Selvityksessä ei noussut erityisesti esille radio-ohjelmistojen siirtovelvoitteesta teleyrityksille aiheutuvia kustannuksia. Selvitysten perusteella kaapelioperaattoreille syntyy yleisesti kustannuksia esimerkiksi jakeluverkon suunnittelusta, rakentamisesta, ylläpidosta, jakelun monitoroinnista, asiakaspalvelusta, verkon sekä tv-alustojen ja palveluiden suunnittelusta, rakentamisesta ja ylläpidosta sekä erilaisten järjestelmien operoinnista ja hallinnasta. Selvityksessä ei kuitenkaan arvioitu yksityiskohtaisesti Yleisradion kanavien siirtovelvoitteesta yksinomaan aiheutuvia tai siitä erityisesti johtuvia kustannuksia. Yleisradion kaikkien nykyisten kanavien jakelusta kaapeliverkossa ja IPTV:ssä arvioidaan teleyrityksiltä saatuihin tietoihin pohjautuen aiheutuvan kolmelle suurimmalle operaattorille kustannuksia yli 700 000 euroa vuositasolla. Kustannusten arvioidaan kuitenkin olevan suhteellisen pieniä suhteutettuna kaapelioperaattoreiden vuosittaiseen liikevaihtoon. Erityisesti radio-ohjelmistojen siirtovelvoitteesta aiheutuvia kustannuksia ei arvioitu.

Jos siirtovelvoitetta ei poistettaisi, olisi kaapelioperaattoreilla vaihtoehtona investoida muihin tapoihin kasvattaa laajakaistapalveluiden kapasiteettiä kaapeliverkoissa. Vaihtoehtoisia tapoja ovat muun muassa teknologian päivittäminen ja kaapeliverkon ns. solukoon pienentäminen. Teknologiapäivitykset riippuvat sidosryhmäarvioiden perusteella myös käytetystä taajuusjaoista, joten siirtovelvoitteen säilyttäminen hankaloittaisi tai jopa estäisi näitä. Toisaalta solukoon pienentäminen aiheuttaa tyypillisesti tarpeen päivittää kaapeliverkon fyysistä rakennetta ja siten niiden toteuttaminen saattaa vaatia kaivuutöitä tai muita verkkorakenteen muutoksia. Näiden muutosten kustannukset ovat vaikeasti arvioitavia sekä verkko- ja operaattorikohtaisia johtuen verkkojen eroista. Kustannusten voidaan kuitenkin arvioida olevan erittäin suuria.

Mikäli radio-ohjelmistojen siirtovelvoite poistettaisiin vain teleyrityksiltä, tulisi kaapelitelevisioverkkoon liitettyjen taloyhtiöiden ja muiden yhteisantennijärjestelmien ylläpitäjien järjestää radio-ohjelmistojen vastaanotto erillisellä ULA-antennilla. Mikäli taloyhtiön yhteisantenniverkkoon ei ole rakennettu antennivastaanottoa, sen tulisi asentaa katolle uusi antennimasto sekä rakentaa katolta kaapelointi kiinteistön talojakamoon. Tästä voidaan arvioida syntyvän merkittäviä kustannuksia. Lisäksi mikäli siirtovelvoitetta ei poisteta ehdotetun mukaisesti sekä teleyrityksiltä että yhteisantennijärjestelmän ylläpitäjiltä, se haittaisi merkittävästi kiinteistön ja sen asukkaiden käytössä olevien kaapelilaajakaistayhteyksien parantamista.

Yleisradion toiminnan osalta on huomattava, että radio-ohjelmistojen siirtovelvoitteen päättyessä ei lainsäädännöllisin keinoin enää turvattaisi Yleisradion radio-ohjelmistojen saatavuutta

teleyritysten ja yhteisantennijärjestelmän ylläpitäjien verkoissa. Radion taajuusalueiden siirtymässä laajakaistakäyttöön ei Yleisradio tai sen hallintoneuvosto voisi vaikuttaa radio-ohjelmistojen saatavuuteen edellä mainituissa verkoissa.

Matkapuhelinliittymien puhelinmarkkinointikielto

Sektorikohtainen matkapuhelinliittymien osittainen puhelinmarkkinointikielto on ollut periaatteellisesti melko järeä toimi, koska se rajoittaa teleyritysten mahdollisuuksia palvelujensa markkinointiin ja sulkee pois yhden kilpailukeinon. Käytännössä nyt ehdotettu matkapuhelinliittymien puhelinmarkkinointikiellon säilyttäminen ja säännöksen määräaikaaisuudesta luopuminen eivät aiheuttaisi merkittäviä muutoksia nykytilaan tai kustannusvaikutuksia yrityksille, koska puhelinmarkkinointikielto on ollut saman sisältöisenä voimassa jo pitkään,

Puhelinmarkkinointikielto voi jossain määrin vaikuttaa teleyritysten väliseen kilpailuun tai uusien toimijoiden markkinoilletuloon, Nykyinen puhelinmarkkinointikielto on pyritty rajaamaan tarkasti sekä yritysten että kuluttajien perusoikeudet huomioiden. Puhelinmarkkinointikiellon voimaantumisen jälkeen digitaaliset palvelut ja niihin liittyvät vaihtoehtoiset sähköiset markkinointitavat, mukaan lukien verkkomainonta, ovat kehittyneet, mikä osaltaan vähentää kiellon vaikutusta teleyritysten markkinointimahdollisuuksiin uusien asiakkaiden hankinnassa. Mainonta on edelleen mahdollista myös esimerkiksi joukkoviestimissä ja ulkomainontana.

Puhelinmarkkinointikiellon vaikutusta matkapuhelinliittymämarkkinoiden toimintaan ja kilpailutilanteeseen on vaikea irrottaa markkinoiden muusta kehityksestä, koska kielto on ollut voimassa jo pitkään. Matkapuhelinliittymämarkkinoiden kilpailua pidetään tällä hetkellä lähtökohdaisesti toimivana, vaikka markkina on käytännössä jaettu kolmen suurimman toimijan kesken. Kilpailu- ja kuluttajaviraston kesällä 2023 julkaiseman tutkimuksen⁵ perusteella suomalaiset kilpailuttavat matkapuhelinliittymäsopimuksiaan melko aktiivisesti vaikka parantamisen varaa edelleen on. Kilpailuttamisen tarpeeseen herätään usein viimeistään silloin, kun liittymäsopimuksen alkuvaiheessa yleinen tarjouskausi päättyy. KKV:n tutkimuksessa viitataan myös Euroopan komission Market Monitoring Surveyn kyselytutkimukseen, jonka perusteella vuoden 2020 aikana liittymän vaihto n. 30 % suomalaisista, kun koko Euroopan unionin keskiarvo on hieman alle 22 %. Saman operaattorin sisällä liittymää vaihto 26 % suomalaisista. Suomen Numerot Numpac Oy:n lehdistötiedotteiden mukaan numeronsiirtomäärät vaihtelevat kuukausittain. Matkapuhelinnumeroiden siirtomäärä oli alkuvuonna 2023 julkaistun tiedotteen mukaan 752 444 siirtoa, eli keskimäärin 62 704 siirtoa kuukaudessa, joka on noin 8 % vähemmän kuin vuonna 2021.

Televisio- ja radiotoiminnan valvontamaksu

Televisio- ja radiotoiminnan valvontamaksun perimisen myös yhdessä erässä mahdollistava muutos hyödyttäisi valvottavia yrityksiä, jotka ovat toivoneet mahdollisuutta maksaa valvontamaksu kahden erän sijaan yhdessä erässä.

4.2.2.2 Kotitalouksien asema

Siirtovelvoite

---

⁵ Kilpailuttamiskäyttäytyminen yksityisasiakkaiden mobiililiittymämarkkinoilla, Kilpailu- ja kuluttajaviraston tutkimusraportteja 4/2023

Yleisradion radio-ohjelmistot välitetään valtaosassa maata suuritehoisilla lähettimillä, jolloin radiokanavilla on saavutettavissa tyypillisesti hyvä sisäpeitto myös antenniverkon kautta tavallisella radiolla tai muilla ULA-ratkaisuilla. Taajuussuunnittelussa peittoaluetarkastelut tehdään ulkoantennivastaanotto-oletuksella ja tyypillisesti päällekkäisiä peittoalueita pyritään välttämään. Tällöin sisätilakuuluvuus tyypillisesti on heikompaa peittoalueen reuna-alueilla tai esimerkiksi raskarakenteisissa kivitaloissa. Suurtehoradioverkoissa, jollaisia Yleisradion verkot ovat, radiokanavien peittoalueilla on paljon päällekkäisyyttä ja peitto on kattavaa myös maantieteellisesti. Tällainen kattava ja osin päällekkäinen peitto tukee sisätilavastaanottoa myös ilman kattoantenniliitintä. Siten kotitalouksille ei arvion mukaan aiheutuisi siirtymästä lisäkuluja. Mikäli radion kuuluvuus ei sisällä kuitenkaan riitä, tilannetta voitaisiin arvion mukaan parantaa radiovastaanottoon tarkoitettulla sisätilojen lisäantennilla. Lisäantennien hinnat sijoittuvat noin 10-40 euroon. Lisäantennin ohella myös radion sijoittaminen lähemmäs ikkunaa tai muuhun sellaiseen paikkaan asunnossa, missä kuuluvuus on paras, voi usein auttaa sisätilakuuluvuuden parantamisessa.

Laajakaistan kautta on kuunneltavissa suomalaisten radioiden verkkopalvelu radiot.fi, missä on kuunneltavissa Yleisradion kanavat sekä valtaosa kaupallisesta tarjonnasta. Yle Areena -soveluksen kautta on mahdollista kuunnella radiota muun muassa äylaitteilla ja Yle Areenalla on viikoittain noin 750 000 kuuntelijaa.⁶

Yleisradion radio-ohjelmistojen lisäksi siirtovelvoitteesta luovuttaessa on todennäköistä, että kaikkien ULA-radiokanavien jakelu kaapeliverkoissa päättyy, kun ULA-taajuudet kaapelissa otetaan laajakaistakäyttöön. Käyttäjän kannalta velvoitteen purkamisella voi siten olla vaikutus myös muiden kuin Yleisradion radiokanavien vastaanottoon. Siirtovelvoite koskee nykyiselläänkin vain Yleisradion radiokanavia, eli tälläkään hetkellä kaupallisten radiokanavien saatuutta kaapeliverkoissa ei taata lainsäädännöllisin keinoin.

Matkapuhelinliittymien puhelinmarkkinointikielto

Matkapuhelinliittymien osittaisen puhelinmyyntikiellon säilyttämisellä ei ole suoria kuluttajiin tai kotitalouksiin kohdistuvia taloudellisia vaikutuksia. Valtaosa kuluttajista pystyy käyttämään yleistyneitä digitaalisia palvelukanavia vertaillakseen palveluntarjoajia ja halutessaan hankkia matkapuhelinliittymän tai vaihtaa matkapuhelinliittymän palveluntarjoajaa eikä puhelinmyynnin rajoittamisella ole heille olennaisia taloudellisia vaikutuksia. Muiden sähköisten markkinointikanavien etu puhelinmarkkinointiin nähden on myös win back- tarjousten kohdalla kuluttajan kannalta se, että kuluttajalla on enemmän harkinta-aikaa ja mahdollisuus perehtyä vaihtoehtoihin.

Puhelinmarkkinointi voi olla tärkeä palvelukanava osalle kuluttajista, joiden on hankala tai mahdoton käyttää teleyritysten sähköisiä palveluja ja päästä fyysisiin toimipisteisiin. Puhelinmyyntikielto voi rajoittaa heidän mahdollisuuksiaan ostaa mahdollisesti parempia tai edullisempia matkapuhelinliittymiä. Käytännössä nämä kuluttajat ovat kuitenkin myös tyypillisimmin heitä, joille matkapuhelinliittymän kaltaisen monimutkaisen palvelutuotteen hankkiminen puhelinmyynnin kautta tuottaa eniten epäselvyyksiä. Puhelinmarkkinointikielto vähentää erityisesti haavoittuvaisessa asemassa olevan kuluttajan riskiä siitä, että puhelinmyyntiin liittyvistä epäselvyyksistä aiheutuu hänelle ylimääräisiä kustannuksia. Kuluttajille, joille asioiden hoita-

---

⁶ https://www.finnpanel.fi/lataukset/radiovuosi_2023.pdf

minen nimenomaan puhelimitse on tärkeää, nykyinen puhelinmarkkinointikielto antaa mahdollisuuden nimenomaisesti pyytää yhteydenottoa puhelimitse myös kilpailevalta matkapuhelinoperaattorilta.

KKV julkaisi vuonna 2020 kyselytutkimukseen perustuvan selvityksen kuluttajien puhelinmyyntikokemuksista.⁷ Selvitys liittyi yleisesti puhelinmarkkinointiin ja kuluttajansuojalain muutostarpeisiin. KKV:n tutkimuksen mukaan kuluttajat suhtautuvat puhelinmyyntiin erittäin kielteisesti. Yli 80 prosenttia ei pitänyt puhelinmyyntiä mieluisena tai hyödyllisenä ostotapana. Valtaosa katsoi, että puhelinmyynti häiritsee yksityisyyttä ja että puhelinmyyjät painostavat sopimuksen tekemiseen. Merkittävä osa vastaajista kannatti puhelinmyynnin kieltämistä kokonaan. Yksi selitys negatiiviselle suhtautumiselle on se, että lähes puoleen puhelinmyyntitilauksista oli liittynyt kuluttajien mielestä ongelmia tai epäselvyyksiä. Puhelinmyynnin ongelmia lisää selvityksen mukaan se, että myyntitilanne tulee kuluttajalle yllättäen ja edellyttää nopeaa päätöksentekoa. Hänellä on silloin rajoitetut mahdollisuudet harkita, vertailla vaihtoehtoja ja perehtyä sopimuksen tekemisen kannalta olennaiseen tietoon.

4.2.2.3 Julkistaloudelliset vaikutukset

Markkinaehtoisien taajuusmaksun perimistä koskeva muutos pienentäisi Puolustusvoimien kustannuksia, kun maksua ei perittäisi tiettyjen sotilaskäytössä olevien taajuuksien käytöstä. Taajuusmaksu kerätään valtiolle, joten nettovaikutus julkiselle taloudelle olisi neutraali.

4.2.3 Muut ihmisiin kohdistuvat ja yhteiskunnalliset vaikutukset

Siirtovelvoite

Siirtovelvoitetta on pidetty perusteltuna Yleisradion julkisen palvelun velvoitteen toteuttamisen kannalta. Yleisradion radiokanavien jakelu kuitenkin rajoittaa kaapelilaajakaistan laadullista kehittämistä erityisesti verkkoliikenteen paluusuunnan osalta. Tällä rajoitteella voi olla vaikutuksia muun muassa asiakkaiden kokemassa palvelutasossa sekä mahdollisesti esimerkiksi videopuheluiden laadussa, pilvipalveluissa sekä vastaavissa paluusuuntaa tarvitsevilla toiminnoissa. Teknisellä tasolla rajoite ilmenee siten, että radiokanavat kaapeliverkossa estävät tehokamman taajuusjaon käyttöönottamisen ja myös uudempien teknologiasukupolvien toteuttamisen. Asiakashaittaa voidaan arvioida nykyisten ja potentiaalisten kaapelilaajakaista asiakkaiden lukumäärällä. Kaapeliverkkoja hyödyntäviä laajakaistapalveluita käyttää merkittävä määrä kotitalouksista joko taloyhtiö- tai kuluttajaliittymien kautta. Kotitalouksilla oli vuoden 2022 lopussa noin 530 000 kaapelilaajakaistaliittymää.

Yleisradion radio-ohjelmistojen siirtovelvoitteen poistamisessa on siten huomattava, että suurella joukolla suomalaisia on käytössään kaapelilaajakaistaliittymä, jonka laadulliseen kehittämiseen vaikuttaa kaapeliradiolle varatut taajuudet. Radio-ohjelmistojen siirtovelvoitteen poistamisella mahdollistetaan kaapelilaajakaistan kehittäminen, kuluttajille paremman asiakaskokemuksen tarjoaminen ja laadukkaammat yhteydet esimerkiksi videopuheluissa ja muissa suurta paluukaistaa vaativissa toiminnoissa.

Käytettävissä ei ole tarkkoja tietoja siitä, kuinka suuri käyttäjämäärä käyttää radiota pelkästään kiinteistön antenniverkon kautta. Siten luvut kaapeliradion käyttäjämääristä perustuvat etenkin sidosryhmäaineistoihin ja -arvioihin.

---

⁷ [KKV:n selvityksiä 2/2020](#), Kuluttajien kokemuksia näkemyksiä puhelinmyynnistä

Sidosryhmäarvioiden perusteella noin 5-10 % käyttäjistä on kytkenyt radionsa kiinteistön antenniverkkoon. Tilastokeskuksen mukaan kerros- ja rivitaloissa on yhteensä noin 1,67 miljoonaa asutokuntaa ja voidaan arvioida, että tämä vastaa hyvin myös yhteisantenniverkkotalouksien määrää. Muutos voi siten potentiaalisesti vaikuttaa arviolta enimmillään 85 000 - 170 000 kotitalouteen. Joidenkin sidosryhmäarvioiden perusteella 5 % kotitalouksista olisi enimmäismäärä ja todennäköinen käyttäjämäärä olisi vieläkin pienempi. Toisten sidosryhmäarvioiden mukaan käyttäjämäärä taas olisi suurempi.

Muutoksen mahdollisia vaikutuksia voidaan arvioida myös kaapelilaajakaistaliittymien määrän kautta, sillä kaapelilaajakaistapalveluista arviolta yli 90 % toimii yhteisantenniverkoissa. Radion ollessa kytkettynä noin 5-10 % kotitalouksissa kiinteistön antenniverkkoon, kohdistuu muutoksen vaikutukset todennäköisesti 25 000 – 50 000 kotitalouteen. Kiinteistön omistajalla ei ole mitään erityistä syytä lopettaa radion vastaanottoa, mikäli kiinteistössä ei tarjota kaapelilaajakaistaa ja siksi kaapelilaajakaistaliittymistä laskettu luku vastaa todennäköisesti parhaiten kotitalouksien määrää, johon muutos vaikuttaa radiolähetysten osalta. Lisäksi lienee todennäköistä, että pelkästään kiinteistön antenniverkkoon radionsa kytkeneiden aktiivisten käyttäjien määrä on edellä mainittuja lukuja pienempi.

Julkisten kiinteistöjen ja toimitilakiinteistöjen osalta on huomattava, että näiden kiinteistöjen sisäverkkojen rakenne suunnitellaan ja toteutetaan siten, että se palvelee verkon käyttötarkoitusta sekä ennakoitavissa olevia laajennus- ja sovellustarpeita. Siten näiden kiinteistöjen osalta sisäverkon tekninen toteutus on tilaajan päätettävissä. Yleisesti voidaan arvioida, ettei pääsääntöisesti toimitilakiinteistöissä tai julkisissa kiinteistöissä esimerkiksi työpisteillä kuunnella radiota kiinteistön sisäverkon kautta.

Sidosryhmistä teleoperaattorit ovat esittäneet radio-ohjelmistoja koskevan siirtovelvoitteen purkamista, jotta verkkoa voitaisiin hyödyntää tehokkaampana käyttöön. Näin ollen on todennäköistä, että Yleisradion radio-ohjelmistoja koskevan siirtovelvoitteen purkamisen johdosta Yleisradion radiokanavien jakelu kaapelioperaattoreiden verkoissa lopetettaisiin tulevaisuudessa, jotta verkkoa voidaan hyödyntää muuhun käyttöön. Mikäli Yleisradion radio-ohjelmistoja koskeva siirtovelvoite puretaan, kaapeliradion käyttäjien olisi käytettävä radiovastaanottoon vaihtoehtoisia jakeluteitä. Kaapeliradiolle vaihtoehtoisia vastaanottotapoja ovat esimerkiksi nettiradio tai radiovastaanottimen oman antennin hyödyntäminen, mikä onnistuu todennäköisesti suurimmassa osassa tapauksia ilman mitään lisätoimenpiteitä tai kytkemällä vastaanottoon erillinen ulkoinen antenni.

Kaapeliradion käyttäjäjoukon osana on todennäköisesti sellainen vastaanottajaryhmä, jolle siirtymä vaihtoehtoiseen jakelutapaan voi olla vaikeampi. Rajoitteita voivat olla jakelun tekniset rajoitteet, esimerkiksi antenniverkon radiojakelun tavoittamattomuus; taloudelliset rajoitteet, kuluttajalla ei ole riittäviä taloudellisia mahdollisuuksia hankkia esimerkiksi sopivia päätelaitteita tai; osaamiseen liittyvät rajoitteet, kuluttajalla ei ole osaamista käyttää muita radionkuuntelun tapoja, esimerkiksi internet-radiota. Rajoitteista kärsivien kuluttajien lukumäärän arviointi nykytiedoilla on käytännössä hyvin vaikeaa, koska kaapeliradion käyttäjistä ei ole saatavilla tilastotietoa. Siirtovelvoitteesta luopumisella voidaan nähdä olevan negatiivisia vaikutuksia erityisesti niihin, joille siirtyminen muihin radion jakeluteknikoihin on haastavaa edellä mainituista syistä.

On huomattava, että radio on tärkeä tiedon kulun väline etenkin näkövammaisille henkilöille. Näkövammaisia henkilöitä on Suomessa noin 55 000, joista suurin osa on heikkonäköisiä. Sokeita henkilöitä on näkövammaisista noin 22 %, eli 12 100 henkilöä.⁸ Uudellamaalla ja Helsingissä oli vuoden 2022 lopussa 5 875 rekisteröityä näkövammaista henkilöä. Tästä joukosta sokeita olisi edellä mainitun jakauman perusteella noin 1 300 henkilöä.⁹ Erityisesti näkövammaisiin henkilöihin kohdistuvat vaikutukset ovat riippuvaisia siitä, onko näillä henkilöillä käytössään esimerkiksi perinteinen pöytäradio vaiko kiinteistön kaapelitelevisioverkkoon kytketty viiritinvahvistin. Finnpanelin mukaan radio tavoittaa 87% suomalaisista viikoittain.¹⁰ Kaapeliradio nykyisellään edustaa noin 5-10 % verkon potentiaalisista käyttäjistä. Näiden käyttäjien tavoittamiseksi on mahdollista myös hyödyntää radiovastaanottimen omaa antennia ja internetradiota. Näin ollen keskeisiltä osin lähes kaikki kansalaiset ovat myös tavoitettavissa muita vastaanototapoja hyödyntäen.

Matkapuhelinliittymien puhelinmarkkinointikielto

Toimiva puhelinliittymä on välttämättömyyshyödyke, jonka saatavuus kaikkialla maassa on erityisesti lainsäädännössä varmistettu. Vain matkapuhelinliittymiä koskevan osittaisen puhelinmarkkinointikiellon tavoitteena on ollut turvata se, että kaikkien käytettävissä on toimivat perusviestintäyhteydet. Perinteisiä lankapuhelinliittymiä on enää harvassa kotitaloudessa eikä niitä välttämättä ole kaikilla alueilla enää edes saatavilla.

Vaikka muutama vuosi sitten täsmennettiin SVPL:n sääntelyä siitä, miten kuluttajaa sitova liittymäsopimus voi puhelinmarkkinoinnin kautta syntyä, pelkästään nykyisen sopimusten syntymistä koskevan sääntelyn ei uskota riittävällä varmuudella ehkäisevän ennen kiellon voimaantuloa ilmenneiden käytännön ongelmien syntymistä, jos puhelinmyyntikiellosta luovutaan. Matkapuhelinliittymä on melko monimutkainen tuote, joka ei kovin hyvin sovellu puhelinmarkkinointiin. Puhelinmarkkinoinnilla tavoitetaan helpommin sellaisia käyttäjäryhmiä, joita ei tavoiteta muita kanavia pitkin ja joilla voi olla erilaisia rajoitteita ymmärtää yllätyksenä tulevan ja usein vähän kiireisen puhelun sopimusoikeudellista merkitystä tai hoitaa uuden liittymän aktivoinnin edellyttämiä käytännön toimia. Numeronsiirtoprosessi toimii saatujen tietojen perusteella sinänsä teknisesti hyvin sekä normaalissa siirtotilanteessa että tilanteessa, jossa aloitettu numeronsiirto esimerkiksi perutaan. Riskit puhelinmarkkinointiin liittyvistä päällekkäisistä sopimuksista tai sopimusten irtisanomiseen liittyvistä epäselvyyksistä sekä SIM-kortin toimitukseen, vaihtoon ja aktivointiin liittyvistä käytännön haasteista osalle kuluttajista siirtoprosessin yhteydessä eivät kuitenkaan ole kokonaan poistuneet.

4.2.4 Vaikutukset viranomaisten toimintaan

Siirtovelvoite

Yleisradion julkisen palvelun erityistehtävänä on välittää viranomaistiedotuksia ja varautua televisio- ja radiotoiminnan hoitamiseen poikkeusoloissa. Audiovisuaalisista palveluista annetun valtioneuvoston asetuksen (18.12.2014/1245) 14 §:n mukaan Yleisradio on velvollinen välittämään väestölle vaaratiedotteita televisio- ja radio-ohjelmistoissa. Nykyisen vaaratiedotelain (466/2012) 5 §:n mukaan vaaratiedote pitää välittää radiossa ja hätäkeskuslaitoksen tarjoamaan mobiilisovellukseen, minkä lisäksi se voidaan välittää myös televisiossa, jos vaaratiedotteen

---

⁸ <https://www.nkl.fi/fi/nakovammaisuus-suomessa>

⁹ Näkövammarekisterin vuosikirja 2022: <https://cms.nkl.fi/sites/default/files/2023-12/Na%CC%88ko%CC%88vammarekisterin%20vuosikirja%202022.pdf>

¹⁰ https://www.finnpanel.fi/lataukset/radiovuosi_2023.pdf

antava viranomaislainen niin päättää. Vaaratiedotteiden välittämisen keinovalikoiman laajentaminen, eli mobiilisovelluksen lisääminen viralliseksi vaaratiedotuskanavaksi vuoden 2021 alusta paransi vaaratiedotteiden saavuttavuutta varsinkin sellaisina ajankohtina, joina television ja radion avulla väestön tavoittaminen on rajoitetumpaa.

Vaaratiedottaminen perustuu monikanavaisuuteen ja radio on yksi kanavista, joissa vaaratiedotteet välitetään. Mikäli kaapeliradiota koskeva siirtovelvoite purettaisiin, kaapeliradion käyttäjien olisi viime kädessä käytettävä radion vastaanottoon vaihtoehtoisia jakeluteitä. Arviolta suurin osa kaapeliradion käyttäjistä siirtyisi käyttämään radiovastaanottimen omaa tai vastaanottimeen liitettyä ulkoista antennia muutoksen johdosta. Esimerkiksi internetradio voisi auttaa tilanteissa, joissa radion sisätalakuuluvuus on huono. Erilaisiin poikkeus- tai häiriötilanteisiin varautumiseksi (mm. sähkökatkokset) kotitalouksiin myös suositellaan yleisesti hankittavaksi muun muassa paristoilla toimiva radio varaparistoinen. Liikenne- ja viestintäministeriö pitää tärkeänä, että hanke vaaratiedottamisen kehittämiseksi käynnistettäisiin vaaratiedottamisen kokonaisuudesta vastaavan sisäministeriön johdolla mahdollisimman pian.

Vaaratiedotteiden jakelun ohella muutoksella voi olla vaikutuksia myös poikkeusolojen aikaan viestintään esimerkiksi ilmapalvontaselosteiden jakelun osalta. Muutokset kohdistuvat arvioon mukaan etenkin väestölle suunnattuun viestintään.

Muutoksesta aiheutuvat vaikutukset ovat riippuvaisia siitä, missä määrin kaapeliradion kuulijat eivät siirtyisi radion vastaanottamisen jatkamiseksi vaihtoehtoisten jakeluteiden, eli antennijakelun tai laajakaistajakelun, piiriin.

Liikenne- ja viestintäviraston erityiset tehtävät

Radioluvan peruuttamista koskevilla muutoksilla ei oleteta olevan merkittäviä vaikutuksia Liikenne- ja viestintäviraston ja muiden viranomaisten toimintaan. Kansallisen turvallisuuden näkökulmien arvioimiseksi Liikenne- ja viestintävirasto pyytäisi tarvittaessa toimivaltaisilta viranomaisilta, erityisesti ulkoasiainministeriöltä, puolustusministeriöltä ja Suojelupoliisilta lausunnot arvioinnin tueksi, minkä jälkeen asia siirtyisi viimekädessä valtioneuvoston päätettäväksi. Kansallisen turvallisuuden vaarantumisen arvioinnilla lausuntoprosesseineen olisi toteutuessaan viranomaisia työllistävä vaikutus. Tilanteita, joissa radiolupa jouduttaisiin peruuttamaan kansallisen turvallisuuden vaarantumisen perusteella, arvioidaan esiintyvän erittäin harvoin. Muutoksella arvioidaan siten kokonaisuudessaan olevan vain vähäisiä vaikutuksia viranomaisten toimintaan.

Uuden 2 momentin lisääminen Liikenne- ja viestintäviraston erityisiä tehtäviä koskevaan 304 §:ään mahdollistaisi sen, että virasto voisi valvoa verkkovierailuasetuksen ja sähköisen viestinnän sisämarkkina-asetuksen mukaista toimintaa. Lisäys ei aiheuttaisi kustannuksia tai vaatisi viranomaisen uudelleen organisoitumista, sillä virasto on valvonut asetusten noudattamista jo aiemmin voimassa olleen sääntelyn nojalla.

5 Muut toteuttamisvaihtoehdot

5.1 Vaihtoehdot ja niiden vaikutukset

5.1.1 Siirtovelvoite

Vaihtoehtoisesti teleyrityksiä koskevaa radio-ohjelmien siirtovelvoitetta voitaisiin ehdottaa kevennettäväksi. Radio-ohjelmistojen siirtovelvoitteen keventäminen voisi tarkoittaa pykälän

muuttamista siten, että 1) Yleisradion radio-ohjelmistojen siirtovelvoitetta ei olisi, jos kaapelitelevisioverkon välityskyky on välttämätöntä osoittaa kaapelilaajakaistaliikenteen tarpeisiin; tai 2) Yleisradion radio-ohjelmistojen siirtovelvoitetta ei olisi, jos siirtovelvoitteen täyttäminen radio-ohjelmistojen osalta estää teleyritystä kehittämästä verkkoaan teknis-taloudellisesti tarkoituksenmukaisella tavalla.

Edellä mainittujen toteutusvaihtoehtojen osalta todennäköistä kuitenkin olisi, että kaapeliradion jakelu päättyisi, koska taajuudet otettaisiin muuhun käyttöön. Molemmissa esitetyissä tavassa asia jää pääasiallisesti teleyhtiön harkintavaltaan. Näin ollen sidosryhmäaineistojen ja -kantojen perusteella kaapelitelevisioverkon välityskyky olisi tarkoituksenmukaista siirtää teknis-taloudellisen harkinnan pohjalta radiojakelusta kaapelilaajakaistan käyttöön. Siten voidaan arvioida, että lopputuloksen kannalta vaikutus olisi sama kuin teleyrityksiä koskevan Yleisradion radio-ohjelmistojen siirtovelvoitteen poistamisella. Vaihtoehtoisista toteutustavoista aiheutuisi myös teleyrityksille näyttötaakka ja valvovan viranomaisen olisi viime kädessä tutkittava asian ollessa epäselvä, että täyttääkö laissa määritellyt ehdot.

Edelleen vaihtoehtona olisi säilyttää radio-ohjelmistojen siirtovelvoite yhteisantenniverkoissa. Mikäli radio-ohjelmistojen siirtovelvoite poistettaisiin vain teleyrityksiltä, tulisi kaapelitelevisioverkkoon liitettyjen taloyhtiöiden ja muiden yhteisantennijärjestelmien ylläpitäjien järjestää radio-ohjelmistojen vastaanotto erillisellä ULA-antennilla. Mikäli taloyhtiön yhteisantenniverkkoon ei ole rakennettu antennivastaanottoa, sen tulisi asentaa katolle uusi antennimasto sekä rakentaa katolta kaapelointi kiinteistön talojakamoon. Tästä voidaan arvioida syntyvän merkittäviä kustannuksia. Lisäksi mikäli siirtovelvoitetta ei poisteta ehdotetun mukaisesti myös yhteisantenniverkoilta, se häiritäisi merkittävästi kiinteistön ja sen asukkaiden käytössä olevien kaapelilaajakaistayhteyksien parantamista.

Kun ottaa huomioon edellä mainitut vaihtoehtoisiin toteutustapoihin liittyvät vaikutukset, pidetään perustellumpana teleyrityksiä ja yhteisantennijärjestelmien ylläpitäjiä koskevan radio-ohjelmistojen siirtovelvoitteen poistamista.

Radio-ohjelmistojen siirtovelvoitteen ehdotetaan päättyvän siirtymäajan jälkeen 30.6.2025. Vaihtoehtoisesti muutoksen voimaantulolle voitaisiin esittää myös lyhyempää siirtymäaikaa. Lyhyemmässä siirtymäajassa on kuitenkin riskinä, etteivät kaikki kotitaloudet pystyisi siirtymään annetussa ajassa vaihtoehtoisiin radion jakeluteihin, jolloin heidän radion kuuntelunsa päättyisi. Näin ollen ehdotettua lyhyempää siirtymäaikaa ei pidetä perusteltuna.

5.1.2 Radioviestinnän luottamuksellisuus

Radioviestinnän luottamuksellisuuden osalta etenemisvaihtoehtona on, että jatkettaisiin SVPL:n 3 §:n 40 kohdan ja 136 §:n 5 ja 6 momentin voimassaoloa jälleen väliaikaisesti. Tällöin on tarpeen pystyä perustelemaan väliaikaisten säännösten voimassaolon jatkamisen tarkoituksenmukaisuutta ottaen huomioon palveluiden ja niiden kehittämistyön vakiintuminen kahdeksan vuoden voimassaolon aikana sekä ePrivacy-asetuksen neuvottelujen tilanne. Jos määräaikaisen säännöksen voimassaolon päättymisen ei osuisi sopivasti yhteen ePrivacy-asetuksen mahdollisen voimaantulon kanssa, säännöksen määräaikaaisuuteen liittyisi myös lainvalmisteluresurssien tehottomaan käyttöön liittyviä haasteita. Viimeisin etenemisvaihtoehto on, että annetaan kyseisten säännösten voimassaolon raueta, millä voi olla negatiivisia vaikutuksia toiminnanharjoittajien toimintaan, jotka ovat perustaneet palvelunsa, kehittämistyönsä ja kokeilunsa näiden säännösten varaan.

5.1.3 Matkapuhelinliittymien puhelinmarkkinointikielto

Valmistelussa on harkittu ensinnäkin sitä vaihtoehtoa, että puhelinmarkkinointikiellon säilyttämisen sijaan SVPL 201 §:n määräaikaisen säännöksen annettaisiin raueta heinäkuun 2024 alussa. Ilman muita toimia tämä vaihtoehto olisi tarkoittanut, että pitkään voimassa ollut kansallinen matkapuhelinliittymien osittainen puhelinmarkkinointikielto päättyisi ja puhelinmarkkinoinnin kautta syntyviin sopimuksiin sovellettaisiin samoja kuluttajaa sopimuksetekovaiheessa suojaavia SVPL:n säännöksiä, joita sovelletaan muihin viestintäpalveluihin. Teleyritykset voisivat markkinoida matkapuhelinliittymiä puhelimitse myös kilpailijoiden asiakkaille (uusasiakashankinta) ja numeronsiirtopyynnön kautta kilpailijalle siirtymisestä ilmoittaville entisille asiakkaille (ns. win back-tarjous). Liittymien markkinoinnissa voitaisiin hyödyntää myös puhelinmarkkinointityrityksiä.

Osittaisen puhelinmarkkinointikiellon poistuminen olisi merkittävä muutos teleyritysten jo vakiintuneeseen toimintamalliin. Kiellon raukeamisesta ei itsessään aiheutuisi teleyrityksille hallinnollista taakkaa, mutta puhelinmyynnin rajoituksen poistumisen hyödyntäminen edellyttäisi hallinnollisia toimia. Jos teleyritykset haluaisivat kiellon raukeamisen jälkeen laajentaa puhelinmarkkinointia, se voisi lisätä kilpailua matkapuhelinliittymämarkkinoilla tai ainakin siirtää sen painopistettä puhelinmarkkinointiin. Puhelinmarkkinointikiellon poistumisella voisi olla jonkin verran positiivisia työllisyysvaikutuksia puhelinmyyntiin. Työllisyysvaikutusten määrä ja pysyvyys riippuisivat teleyritysten liiketoimintaratkaisuksista. Kiellon poistuminen alentaisi markkinoilletulon kynnystä uusille toimijoille, koska ne saisivat käyttöönsä uuden kilpailukeinon. Puhelinmarkkinoinnin merkitys uusien toimijoiden markkinoilletuloon on kuitenkin rajallinen, koska markkinoilletuloon vaikuttavat myös muut tekijät.

Kilpailun lisääntyminen nimenomaan puhelinmarkkinoinnin kautta lisäisi todennäköisesti epäselvyyksiä liittymäsopimusten siirtotilanteissa, vaikka sopimusten syntymistä on nyt säännelty SVPL:ssä enemmän kuin silloin, kun puhelinmarkkinointikiellosta ensimmäisen kerran säädettiin. Tämä puolestaan voisi lisätä kuluttajien tyytymättömyyttä ja kuluttajavalitusten määrää sekä teleyrityksille että viranomaisille. Teleyrityksille aiheutuisi todennäköisesti kustannuksia siitä, että ne joutuisivat lisäämään asiakaspalvelijoiden määrää tai hankkimaan palvelua ulkopuolelta. Tällä voisi toisaalta olla ainakin lyhytaikaisia positiivisia työllisyysvaikutuksia.

Puhelinmarkkinoinnin sääntelyn kannalta haavoittuvin asiakasryhmä ovat teknisiltä valmiuksiltaan tai terveydellisistä syistä haavoittuvimmat kuluttajat. Jos liittymäsopimustilanteessa ja siihen liittyvässä numeronsiirtoprosessissa syntyy merkittäviä epäselvyyksiä, on edelleen olemassa riski siitä, että toiselle teleyritykselle siirtyvä kuluttaja ei saa, tai ei osaa vaihtaa, oikeaa SIM-korttia ja jää käytännön syistä joksikin aikaa ilman toimivaa puhelinliittymää sen jälkeen, kun numeronsiirto teleyritysten välillä on teknisesti toteutunut. Markkinoille tulijoiden puhelimitse tekemään markkinointiin liittyisi lähtökohtaisesti samoja kuluttajien tyytymättömyyteen ja toimintakatkoihin liittyviä riskejä kuin aiemmin ilmeni teleyritysten puhelinmarkkinointiin perustuneessa asiakashankinnassa.

Toisena vaihtoehtona on mietitty mahdollisuutta rajoittaa matkapuhelinliittymien puhelinmarkkinointia lain tasoisen säännöksen sijaan alan itsesääntelynä. Kilpailukäyttäytymistä rajoittavaa alan itsesääntelyä ei kuitenkaan ole pidetty mahdollisena kilpailevien yritysten välillä kilpailuoikeudellisista syistä. Itsesääntelynä olisi mahdollista sopia esimerkiksi markkinointietikkaan liittyvistä hyvistä käytännöistä. Puhelinmarkkinoinnin suora ja tehokas rajoittaminen on kuitenkin katsottu mahdolliseksi vain lainsäädännön keinoin.

Kolmantena vaihtoehtona on harkittu osittaisen matkapuhelinliittymien puhelinmarkkinointikiellon voimassaolon jatkamista määräaikaisena esimerkiksi viideksi vuodeksi. Suomessa lainsäädäntö on kuitenkin lähtökohtaisesti voimassa toistaiseksi. Puhelinmarkkinointikiellosta säädettiin alun perin määräajaksi, jotta poikkeuksellisen säännöksen vaikutuksia voitiin arvioida melko nopeasti uudelleen. Puhelinmyynnin rajoittamisen tarvetta on sen jälkeen arvioitu ja säännöksen voimassaoloa jatkettu useita kertoja. Määräaikaisen säännöksen voimassaolon jatkaminen on hyvin poikkeuksellista. Säännöksen määräaikaisuus luo sääntely-ympäristöön epävarmuutta, jota yleensä pyritään välttämään. Kiellon määräaikaisuuteen liittyy kuitenkin teleyritysten kannalta myös etuja ja ne toivovat, että matkapuhelinliittymien puhelinmarkkinointikieltoa jatkettaisiin jälleen vain määräajan. Säännöksen määräaikaisuus varmistaisi, että sitä on pakko arvioida tiettyssä määräajassa riippumatta siitä, onko tilanteessa tapahtunut muutoksia, jolloin sääntelyyn voi olla helpompi vaikuttaa.

Puhelinmarkkinointikiellon säätämiseksi määräaikaisena ei ole tällä hetkellä selkeitä perusteita. Säännöksen taustalla olevan ongelman luonne ei vaikuta useamman arvioinnin ja lakimuutosten jälkeen olennaisesti muuttuneen. Osittaisen puhelinmarkkinointikiellon ei ole katsottu merkittävästi vähentäneen kilpailua matkapuhelinliittymäasiakkaista. Kuluttajat hyödyntävät aktiivisesti mahdollisuutta siirtyä teleyritykseltä toiselle numeronsiirtomahdollisuutta hyödyntäen. Sekä viranomaiset että teleyritykset kannattavat, tai ainakin hyväksyvät, kiellon voimassaolon jatkamisen eikä mikään taho ole erityisesti vaatinut sen kumoamista. Tiedossa ei ole tekijöitä, joiden perusteella olisi syytä olettaa, että ongelma, jota kiellolla pyritään välttämään, olisi jonkun ennustettavan ajan kuluessa poistumassa. Säännöksen määräaikaisuutta on viimeksi perusteltu muun muassa suoraan sovellettavan EU:n ePrivacy -asetuksen voimaantulolla, koska pidettiin mahdollisena, että kansallista puhelinmarkkinointisääntelyä olisi sen vuoksi tarve muuttaa. ePrivacy-asetusluonnoksen etenemisestä ei kuitenkaan ole tällä hetkellä varmaa tietoa. Säännöksen määräaikaisuudella on myös käytännön vaikutuksia säädösvalmistelun kannalta. Jos määräaikaisen matkapuhelinliittymien puhelinmarkkinointikiellon voimassaolon päättymisen ei olisi sopivasti yhteen esimerkiksi ePrivacy-asetuksen mahdollisen voimaantumisen kanssa, määräaikaisen säännöksen päättymisen vuoksi olisi mahdollisesti ryhdyttävä asetuksen täytäntöönpanotoimien ohella epätarkoituksenmukaiseen väliaikaisen sääntelyn valmisteluun.

5.2 Ulkomaiden lainsäädäntö ja muut ulkomailla käytetyt keinot

5.2.1 Siirtovelvoite

Siirtovelvoitteita eri maissa tarkastelevan Cullen Internationalin laatiman selvityksen perusteella etenkin yleisradioyhtiöiden ohjelmistoja koskevat siirtovelvoitteet ovat EU-maissa yleisiä. Velvoitteiden tarkemmassa sisällössä on maakohtaisia eroja. Siirtovelvoitteet koskevat tyypillisesti ainakin tv-ohjelmistoja. Myös radio-ohjelmistoja koskevia siirtovelvoitteita on asetettu ainakin osassa EU-maita, kuten esimerkiksi Itävallassa ja Portugalissa.¹¹

Muista pohjoismaista esimerkiksi Ruotsissa on voimassa tiettyjen kanavien tv-ohjelmistojen siirtovelvoite sähköisissä viestintäverkoissa siten kuin laissa tarkemmin määritellään (Radio- och tv-lag (2010:696), 9 kap. Vidaresändningar i kabelnät). Norjassa kaapelioperaattorit veloitetaan tietyin ehdoin jakamaan yleisradioyhtiö NRK:n sekä kanavayhtiö Freen televisio-ohjelmistot (Regulation relating to broadcasting and audiovisual on-demand services, Section 4-2. Duty to transmit). Cullen Internationalin selvityksen mukaan siirtovelvoitesääntely on myös

---

¹¹ https://api.hankeikkuna.fi/asiakirjat/6a875f2f-5dc5-4ce0-9883-c33d370cdcd5/5384eb20-5dc1-4dd6-ad20-b01e0c6f2326/KIRJE_20220323120043.PDF

Tanskassa voimassa ja sääntelyllä turvataan erityisesti esteettömien televisio-ohjelmistojen saatavuutta. Siirtovelvoitesääntelystä on tarkemmin säädetty asetuksessa (Bekendtgørelse af lov om radio- og fjernsynsvirksomhed m.v.).

Virossa siirtovelvoitteen piirissä on Viron yleisradioyhtiön televisio-ohjelmistot ja ohjelmistot tulee välittää teleyritysten kaapelitelevisioverkoissa. Kaapeliverkoilla tarkoitetaan teknologiasta riippumatta myös kaapelioperaattoreiden IPTV- ja OTT-verkkoja.

5.2.2 Matkapuhelinliittymien puhelinmarkkinointikielto

SVPL:n säännökset kuluttajien, ja osin myös mikroyritysten, oikeuksista viestintäpalvelusopimusten solmimisen yhteydessä perustuvat teledirektiiviin (EU 2018/1972). Liikenne- ja viestintäministeriön tiedossa ei ole muita maita, joissa olisi kansallisesti erityislainsäädännössä säädetty matkapuhelinliittymien puhelinmarkkinointikiellosta.

Puhelinmyyntiin liittyvää yleistä kuluttajansuojaa koskevaa kansainvälistä sääntelyä on tarkasteltu muun muassa kuluttajansuojalain uudistamisen yhteydessä (HE 14/2022 vp) ja myös Kilpailu- ja kuluttajavirasto laati kuluttajansuojasääntelyn muutosten valmistelun yhteydessä vuonna 2020 puhelinmarkkinoinnin rajoittamiseen liittyvän esiselvityksen¹², jonka osana kartoitettiin puhelinmarkkinoinnin sääntelyä eri maissa.

Näistä ilmenee, että puhelinmarkkinointiin liittyvä kuluttajaoikeuksien sääntely on erilaista eri maissa. Siihen on myös voitu tehdä alakohdaisia poikkeuksia, jotka eroavat eri maissa. Monissa maissa on käytössä puhelinmyynnin kieltorekisteri.

Ruotsissa ja Norjassa noudatetaan yleisessä kuluttajasääntelyssä kansainvälisesti yleistä mallia, jossa puhelinmarkkinointi on yleensä sallittua, jos asiakas ei ole sitä kieltänyt (opt-out). Tanskassa ja esimerkiksi Saksassa puhelinmarkkinointi on sen sijaan yleensä mahdollista vain kuluttajan suostumuksella. Ruotsissa ja Norjassa on yleisessä kuluttajasääntelyssä käytössä myös Suomessa 2023 voimaantullut malli, jossa asiakkaan on annettava puhelinmarkkinointiin perustuvalla sopimuksella jälkikäteen kirjallinen hyväksyntä, jotta sopimus tulee asiakasta sitovaksi. Kirjallinen hyväksyntä voi tapahtua myös esimerkiksi sähköpostitse tai tekstiviestinä. Norjassa tai Ruotsissa ei ole viestintäpalveluja koskevaa poikkeusta puhelinmyyntiin perustuvan tarjouksen jälkikäteisestä kirjallisesta hyväksymisestä.

6 Lausuntopalaute

6.1 Yleistä

Aiempi hallituksen esitysluonnos, joka koski lain 227 § (siirtovelvoite), 49 § (radioluvan peruuttaminen), 294 § (tv- ja radiotoiminnan valvontamaksu) ja 304 § (Liikenne- ja viestintäviraston erityiset tehtävät) oli lausunnoilla aikavälillä 5.9. – 2.10.2022. Lausuntoja saatiin lausuntokierroksella yhteensä 19 kappaletta. Lausunnon antoivat: Ahvenanmaan maakunnan hallitus, oikeusministeriö, puolustusministeriö, valtiovarainministeriö, Kilpailu- ja kuluttajavirasto, Liikenne- ja viestintävirasto, Suojelupoliisi, Brilliance Communications Oy, DNA Oyj, Digita Oy,

---

¹² [Kilpailu- ja kuluttajaviraston selvityksiä 3/2020](#), Esiselvitys kuluttajille suunnatun puhelinmarkkinoinnin rajoittamisen vaikutuksista markkinoihin

Elisa Oyj, FiCom ry, Kuluttajaliitto ry, Kopiosto ry, SAMS rf, SANT ry, Telia Finland Oyj, Vammaisfoorumi ry ja Yleisradio Oy. Saadut lausunnot ovat saatavilla hankeikkunassa¹³.

7 Säännöskohtaiset perustelut

7.1 Laki sähköisen viestinnän palveluista

49 §. Radioluvan ja radiotaajuuksien varauksen peruuttaminen. Ehdotetun 1 momentin 9 kohdan mukaan Liikenne- ja viestintävirasto voisi kokonaan tai osittain peruuttaa lain 34 § 2 momentissa tarkoitetun enintään kolme kuukautta kestäväan lyhytaikaiseen tai enintään vuoden mittaiseen vähäiseen radiotoimintaan myönnetyn radioluvan tai radiotaajuuksien varauksen, jos luvanhaltija on toistuvasti ja vakavasti rikkonut tätä lakia taikka syyllistynyt rikoslaissa tarkoitettuihin kiihottamiseen kansanryhmää vastaan, törkeään kiihottamiseen kansanryhmää vastaan tai terroristisessa tarkoituksessa tehtyyn julkiseen kehottamiseen rikokseen. Lisäyksen nojalla Liikenne- ja viestintävirasto voisi radioluvan peruuttamalla puuttua lyhytaikaisen tai vähäisen radiotoiminnan perusteella myönnettävällä radioluvalla lähetettävään sisältöön, mikäli radioluvan haltija syyllistyisi mainittuihin rikoksiin taikka toistuvasti ja vakavasti rikkoisi tätä lakia. Lyhytaikaiseen ja vähäiseen radiotoimintaan myönnettävän radioluvan myöntämisen edellytyksenä on lain 40 §:n 8 momentin mukaan, ettei ole ilmeistä syytä epäillä hakijan rikkovan tätä lakia tai syyllistyvän edellä mainittuihin rikoslaissa säädettyihin tekoihin. On näin ollen perusteltua, että lyhytaikainen ja vähäiseen radiotoimintaan myönnetty radiolupa voidaan vastaavin syin myös peruuttaa. Lyhytaikaiseen radiotoimintaan myönnetyn radioluvan nojalla voidaan lähettää ohjelmasisältöä ilman ohjelmistotoimilupaa.

Liikenne- ja viestintävirasto voi lain 49 §:n 1 momentin 6 kohdan perusteella peruuttaa yli kolme kuukautta kestäväan radioluvan, jos radiotoimintaan myönnetty ohjelmistotoimilupa lakkaa olemasta voimassa. Radiotoimintaan myönnetty ohjelmistotoimilupa voidaan puolestaan peruuttaa, jos luvan haltija syyllistyy edellä mainittuihin tekoihin. Ehdotus mahdollistaisi puuttumisen molemmilla lupatyypeillä harjoitettavaan radiotoimintaan eli ohjelmistotoimilupaa edellyttävään radiotoimintaan ja lyhytaikaiseen tai vähäiseen radiotoimintaan, jota voidaan harjoittaa ilman ohjelmistotoimilupaa.

Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 3 momentti, jonka mukaan tilanteissa, joissa luvan haltija ilmeisesti vaarantaa kansallista turvallisuutta, peruuttamista koskevan asian ratkaisee valtioneuvosto.

Radioluvan yhtenä myöntämisen edellytyksenä on lain 41 §:n 1 momentin 4 kohdan mukaan, ettei ole perusteltua syytä epäillä hakijan vaarantavan ilmeisesti kansallista turvallisuutta. Kansallisen turvallisuuden vaarantumista pyritään siten sijassa arvioimaan jo radiolupia myönnettäessä. Koska kansallisen turvallisuuden vaarantumista arvioidaan osana radioluvan myöntämistä, on kuitenkin perusteltua, että radiolupa voidaan myös vastaavin syin peruuttaa. Lisäyksen myötä valtioneuvosto voisi peruuttaa radioluvan tilanteissa, joissa jo myönnetyn luvan haltija toiminnallaan ilmeisesti vaarantaisi kansallista turvallisuutta. Kansallisen turvallisuuden lisääminen radioluvan peruuttamisperusteisiin mahdollistaisi luvan peruuttamisen esimerkiksi tilanteissa, joissa radioluvan myöntämisen jälkeen luvan nojalla harjoitettavan toiminnan luonne, toiminnanharjoittajan omistussuhteiden tai muun muutoksen myötä radioluvalla harjoitettavan toiminnan katsottaisiin vaarantavan ilmeisesti kansallista turvallisuutta.

---

¹³ <https://valtioneuvosto.fi/hanke?tunnus=LVM010:00/2022>

Voimassaolevan lain 40 §:n 3 momentin mukaan valtioneuvosto myöntää radioluvan, jos radioluvan myöntämisellä voi olla ilmeisesti vaikutusta kansalliseen turvallisuuteen. Näissä tilanteissa lupa-asia siirtyy siten Liikenne- ja viestintävirastolta valtioneuvoston ratkaistavaksi. On perusteltua, että vastaavalla perusteella myös luvan peruuttaminen siirretään valtioneuvoston ratkaistavaksi. Kansallisen turvallisuuden vaarantumiseen liittyviin tilanteisiin voi liittyä poliittista tai muuta yhteiskunnallisesti laajempaa harkintaa, joka edellyttäisi tarkoituksenmukaisuusharkintaan perustuvaa valtioneuvoston päätöstä.

Kansallisen turvallisuuden käsitettä on käsitelty luvan myöntämistä koskevien vastaavien muutosten yhteydessä (HE 98/2020 vp). Kansallisen turvallisuuden vaarantumisella tarkoitettaisiin esimerkiksi ihmisten henkeä tai terveyttä taikka yhteiskunnan elintärkeitä toimintoja uhkaavaa toimintaa, vieraan valtion toimintaa, joka voi aiheuttaa vahinkoa Suomen kansainvälisille suhteille, taloudellisille tai muille tärkeille eduille taikka ulkomaalaista tiedustelutoimintaa. Kansallista turvallisuutta uhkaavalla toiminnalla tarkoitettaisiin lähtökohtaisesti toimintaa, joka ei ensisijaisesti kohdistu kehenkään yksilönä vaan yleisemmin yhteiskuntaan ja sen ihmisyhteisöön.

227 §. Televisio-ohjelmien siirtovelvoite. Pykälää ehdotetaan muutettavan siten, että verkkopalvelua kaapelitelevisioverkossa tarjoavia teleyrityksiä sekä yhteisantennijärjestelmien ylläpitäjiä koskeva velvoite jakaa verkoissaan Yleisradion radio-ohjelmistot poistetaan. Samalla pykälään ehdotetaan teknislousteisia muutoksia.

Pykälän 1 momentissa säädetään ohjelmistoista, jotka verkkopalvelua kaapelitelevisioverkossa tarjoava teleyritys on velvollinen siirtämään verkossa ilman korvausta. Pykälän mukaan teleyrityksen tulee siirtää verkossa ilman korvausta lisäksi televisio-ohjelmistoihin sisältyvää ohjelmaa varten toimitettu vapaasti vastaanotettava aineisto sekä ohjelmistoihin liittyvät oheis- ja lisäpalvelut. Pykälän 1 momentista ehdotetaan poistettavaksi mainittuja teleyrityksiä koskeva velvoite siirtää Yleisradio Oy:stä annetun lain 7 §:n mukaiset julkisen palvelun radio-ohjelmistot. Yleisradion televisio-ohjelmistoja ja niihin liittyviä, edellä mainittuja lisäpalveluja koskevaan siirtovelvoitteeseen ei esitetä muutoksia, eikä oikeustilaa ole tarkoitus muuttaa siltä osin.

Pykälän 1 momentista poistettaisiin lisäksi luetelmakohdat 2 ja 3, joissa säädetään yleisen edun televisiotoimintaan kuuluvien valtakunnallisen ohjelmistoluvan nojalla lähetettävien televisio-ohjelmistojen kuulumisesta siirtovelvoitteen piiriin. Lain voimaantulosäännöksen perusteella yleisen edun kanavien jakelu kaapelitelevisioverkossa siirtovelvoitteen perusteella on päättynyt 31.12.2016. Momentin luetelmakohtien 2 ja 3 poistamisella siten selkeytettäisiin sääntelyä, eikä muutoksella olisi vaikutuksia nykytilaan.

Pykälän 2 momenttiin ei ehdoteta muutoksia. Selkeyden vuoksi koko pykälä ehdotetaan annettavaksi uudelleen.

Pykälän 3 momentissa säädetään poikkeuksista, jolloin verkkopalvelua kaapelitelevisioverkossa tarjoavalla teleyrityksellä ei ole velvoitetta siirtää Yleisradion televisio- tai radio-ohjelmistoja. Voimassa olevan momentin mukaan siirtovelvollisuutta ei ole, jos kaapelitelevisioverkon välityskyky on teleyrityksen käytössä sen omassa televisio- tai radiotoiminnassa tai jos se on tarpeen tähän tarkoitukseen yrityksen kohtuullista tulevaa tarvetta varten. Momentista ehdotetaan poistettavan teleyrityksen omaa radiotoimintaa koskeva poikkeus. Koska teleyritykseltä päättyisi velvoite jakaa verkoissaan Yleisradion radio-ohjelmistot, ei ole myöskään tarvetta säätää teleyrityksen omaa radiotoimintaa koskevasta poikkeuksesta. Momenttiin ei ehdoteta muita muutoksia. Momentissa säädettäisiin siten nykyisenlaisesti siitä, että siirtovelvoitetta ei ole, jos kaapelitelevisioverkon välityskyky on teleyrityksen käytössä sen omassa televisiotoiminnassa tai jos se on tarpeen tähän tarkoitukseen yrityksen kohtuullista tulevaa tarvetta varten ja ettei

teleyrityksen tarvitse tehdä olennaisia taloudellisia investointeja vaativia parannuksia kaapeli-televisioverkkoon siirtovelvollisuuden täyttämiseksi.

Pykälän 4 momenttiin ehdotetaan yhdistettäväksi voimassa olevat 4 ja 5 momentit. Momentteihin ei ehdoteta asiallisia muutoksia, eikä tarkoituksena ole muuttaa oikeustilaa tältä osin. Pykälän selkeyden takia kuitenkin ehdotetaan, että käyttäjälle tarjottavien, 1 momentissa tarkoitettujen ohjelmistojen ja niihin liittyvien palvelujen maksuttomuudesta sekä muuttamattomuus- ja samanaikaisuusvaatimuksesta säädetään yhdessä momentissa.

Pykälän 4 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi teleyrityksiä koskeva velvoite tiedottaa siirtovelvoitteen nojalla siirrettävien ohjelmistojen ja palvelujen muutoksista käyttäjille. Ehdotetulla lisäyksellä varmistetaan, että kuluttajilla ja muilla käyttäjillä on käytössään ajantasaiset tiedot tarjolla olevista palveluista ja että käyttäjät voivat varautua tulevaan muutokseen. Tiedotusvelvollisuus koskisi esimerkiksi ohjelmistojen ja lisäpalveluiden saatavuuden muutoksia, muutoksen taustalla olevia perusteita ja muutoksen aikataulua. Lisäksi teleyrityksen olisi tarjottava tietoja vaihtoehtoisista jakeluteistä, joihin käyttäjät voivat siirtyä vastaanottaakseen Yleisradion ohjelmistoja muun kuin kaapelitelevisioverkon välityksellä. Tiedottaminen tulisi hoitaa hyvissä ajoin, esimerkiksi kaksi kuukautta ennen muutosta, jotta käyttäjillä olisi myös tosiasiallinen mahdollisuus varautua siihen.

Pykälän 5 momentti vastaa voimassa olevan 227 §:n 6 momenttia eikä siihen esitetä muutoksia. Momentissa kuitenkin viitataan 227 §:n 1 momenttiin, johon ehdotettavan muutoksen johdosta myös yhteisantennijärjestelmien ylläpitäjiä koskeva siirtovelvoite muuttuu uutta 1 momenttia vastaavaksi. Siten yhteisantennijärjestelmien ylläpitäjiltä poistuisi velvoite välittää Yleisradio Oy:stä annetun lain 7 §:n mukaiset julkisen palvelun radio-ohjelmistot yhteisantenniverkoissa. Myöskään yhteisantennijärjestelmien ylläpitäjien osalta ei ole tarkoitus muuttaa televisio-ohjelmistojen siirtovelvoitetta koskevaa oikeustilaa.

288 §. Markkinaehtoinen taajuusmaksu. Voimassaolevassa laissa markkinaehtoisesta taajuusmaksusta säädettyä on otettu huomioon Naton ensisijaiset harmonisoidut taajuusalueet, jotka olivat tuolloin kansallisesti sotilaskäytössä. Nämä taajuusalueet rajattiin markkinaehtoisesta taajuusmaksun ulkopuolelle. Taajuusmaksun säätämisen jälkeen siirtymäajan aikana Nato-kumppanuuden ja jäsenyyden myötä Suomessa taajuuksien sotilaskäyttö on laajentunut myös muille kuin markkinaehtoisesta taajuusmaksun ulkopuolelle rajatuille, Naton ensisijaisille taajuusalueille. Pykälän 4 momentin taulukko taajuusaluekertoimista päivitetäisiin vastaamaan Nato-harmonisoitujen taajuusalueiden tämänhetkistä käyttöä. Taulukosta poistettaisiin Naton ensisijaisesti sotilaskäyttöön harmonisoidut taajuusalueet:

- 225-399,9 MHz
- 1215-1400 MHz
- 2025 - 2110 MHz
- 2200 – 2290 MHz
- 13.4 - 14 GHz
- 15.7 - 17.3 GHz
- 20.2 - 21.2 GHz

- 30 - 31 GHz

Ehdotettujen muutosten myötä Nato-harmonisoiduista taajuusalueista ei maksettaisi markkinaehtoista taajuusmaksua ja Puolustusvoimille maksettavaksi tuleva markkinaehtoinen taajuusmaksu siten pienenisi.

294 §. Televisio- ja radiotoiminnan valvontamaksun määrä. Pykälää ehdotetaan muutettavaksi siten, että Liikenne- ja viestintävirasto voisi periä televisio- ja radiotoiminnan valvontamaksun vuosittain joko yhdessä tai kahdessa erässä, kun nykyisellään maksu peritään kahdessa erässä. Muutos on tarpeen valvontamaksujen perimisen joustavoittamiseksi. Valvonnan kohteet ovat toivoneet mahdollisuutta maksaa valvontamaksun yhdessä erässä. Toimiluvanhaltija voisi kuitenkin edelleen valita laskutuksen kahdessa erässä.

304 §. Liikenne- ja viestintäviraston erityiset tehtävät. Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi Liikenne- ja viestintäviraston erityisiä tehtäviä verkkovierailusääntelyn valvonnassa koskeva 2 momentti, jossa viitattaisiin 1.7.2022 voimaan tulleeseen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseen verkkovierailuista yleisissä matkaviestinverkoissa unionin alueella sekä EU:n sähköisen viestinnän sisämarkkina-asetukseen. Lisäys tehdään, jotta virastolla olisi jatkossakin toimivalta valvoa verkkovierailuasetusta ja sähköisen viestinnän sisämarkkina-asetusta. EU-sääntelyä koskevia viittauksia lukuun ottamatta momentin muotoilu vastaisi 30.6.2022 asti voimassa ollutta 2 momenttia.

315 §. Voimaantulo. Pykälästä ehdotetaan kumottavaksi viides momentti, jossa on säädetty siitä, että 201 § (puhelinmarkkinointikielto) on voimassa määräaikaisena.

7.2 Laki tietoyhteiskuntakaaren muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta

Toisessa lakiehdotuksessa on kyse teknisestä muutoksesta, jolla muutettaisiin SVPL:n 3 §:n 40 kohta ja 136 §:n 5 ja 6 momentti toistaiseksi voimassaoleviksi. Säännösten väliaikaisen voimassaolon taustalla on ollut lähtökohtana, että voidaan seurata kokeilujen ja uuden mahdollisen liiketoiminnan syntymistä huomioiden tämän mahdolliset vaikutukset muun muassa yksityisyyden suojaan tai viestinnän luottamuksellisuuteen. Liikenne- ja viestintävirastolta saatujen tietojen mukaan ei ole havaittu, että kokeilut olisivat vaarantaneet kyseisten perusoikeuksien toteutumista tai olleet muuten haitallisia. Kahdeksan vuoden väliaikaisen voimassaolon aikana todennäköisesti toimijoiden harjoittama toiminta, joka on perustunut kyseisten väliaikaisten säännösten varaan, on muuttanut muotoaan kokeiluhenkisestä vakituisesti liiketoiminnaksi, jota varten on voitu tehdä merkittäviäkin investointeja. Näin ollen olisi tarkoituksenmukaista, että toimijat voisivat jatkaa toimintaansa häiriöttä, kun toiminnasta ei ole näyttänyt ilmenneen yleisesti haittaa tai haitallisia vaikutuksia perusoikeuksille.

Säännösten väliaikaista voimassaoloa on perusteltu myös sillä, että laajemmat muutokset sääntelyyn radioviestinnän luottamuksellisuuden osalta arvioitaisiin ePrivacy-asetuksen valmistuttua. Kun asetus hyväksytään, sähköisen viestinnän luottamuksellisuutta koskevat vaatimukset perustuisivat suoraan sovellettavaan EU-asetukseen ja valtaosa kansallisesta sääntelystä vaatisi todennäköisesti muutoksia tai tulisi kumottavaksi. Asetusehdotuksen neuvottelut ovat kuitenkin edenneet hyvin hitaasti, ja on hyvin todennäköistä, ettei asetusehdotusta saataisi voimaan seuraavankaan väliaikaiseksi säädetyn voimassaolon aikana.

8 Voimaantulo

Ehdotetaan, että laki sähköisen viestinnän palveluista annetun lain muuttamisesta tulisi voimaan 1.7.2024. Lain 227 §:n soveltaminen alkaisi kuitenkin vasta 1.7.2025, jotta kaapeliradiota kuuntelevilla kotitalouksilla on aikaa siirtyä vaihtoehtoisiin radion vastaanottoteihin radion kuuntelun jatkamiseksi.

Ehdotetaan, että laki tietoyhteiskuntakaaren muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta tulisi voimaan 20.6.2024.

9 Suhde perustuslakiin ja säätämisjärjestys

9.1 Siirtovelvoite

9.1.1 Sananvapaus

Perustuslain 12 §:n 1 momentin mukaan jokaisella on sananvapaus, johon sisältyy oikeus ilmaista, julkistaa ja vastaanottaa tietoja, mielipiteitä ja muita viestejä kenenkään ennakolta estämättä. Tarkempia säännöksiä sananvapauden käyttämisestä annetaan lailla. Sananvapautta koskevia määräyksiä sisältyy lisäksi useaan Suomea velvoittavaan kansainväliseen sopimukseen.

Siirtovelvoite liittyy kiinteästi perustuslaissa turvattuun sananvapauteen, sillä erityisesti julkisen palvelun sisältöjen saatavuutta on pidetty vakiintuneesti sananvapauden toteutumisen vähimmäisedellytyksenä. Myös mahdollisimman monipuolisten vastaanottomahdollisuuksien on vakiintuneesti katsottu tukevan sananvapautta. Siten siirtovelvoitteen voidaan katsoa turvaavan osaltaan sananvapauden toteutumista.

Perustuslakivaliokunta on arvioinut vakiintuneesti siirtovelvoitesääntelyä sananvapauden kannalta (PeVL 61/2002 vp, s. 5, PeVL 19/2007 vp, s. 2—3, PeVL 27/2010 vp, s. 2, PeVL 64/2014 vp, s. 3). Valiokunta on muun muassa pitänyt sananvapauden toteutumiseen liittyvän viestinnän monipuolisuuden ja moniarvoisuuden näkökulmasta tärkeänä turvata televisio- ja radiotoiminnan harjoittajien pääsy kaapeliverkkoon (PeVL 19/2007 vp, s. 3). Valiokunta on edelleen todennut, että tärkeää on varmistaa, että myös kaapeliverkkoon kuuluvissa kotitalouksissa asuvat pääsevät tosiasiallisestikin osallisiksi riittävän monipuolisesta ja moniarvoisesta ohjelmistotarjonnasta ilman kohtuuttomia lisäkustannuksia (PeVL 27/2010 vp, s. 2—3). Niin ikään perustuslakivaliokunta on katsonut, että sananvapauden ja moniarvoisuuden kannalta on vaikea tehdä eroa julkisen palvelun viestinnän ja kaupallisen viestinnän välillä. Keskeisintä on monipuolisuus ja moniarvoisuus, joka toteutuu useiden toimijoiden tuottamisen ja jakelun kautta (PeVL 19/2007 vp, s. 3).

Arvioiden perusteella kaapeliradio on kytkettynä noin 5-10 %:lla verkon potentiaalisista käyttäjistä, mikä tarkoittaa enimmillään noin 85 000 – 170 000 kotitaloutta. Edelleen voidaan arvioida, että aktiivisten kuuntelijoiden määrä tästä joukosta on todennäköisesti pienempi. Radion osalta kaapelitelevisio- ja yhteisantenniverkon käyttäjillä on mahdollisuus siirtyä vaihtoehtoisin jakeluteihin kuten radiovastaanottimen oman antennin hyödyntämiseen tai internetradioon, ilman, että siirtymästä aiheutuu kustannuksia tai siten, että kustannukset ovat maltillisia. Toisaalta on huomattava, että radiokuuntelusta ei ole saatavilla tarkkoja tilastotietoja, eikä käytävissä olevien tietojen perusteella voida antaa tarkkaa arviota siitä, kuinka suurelle joukolle käyttäjistä siirtymä muihin radion vastaanottotapoihin olisi vaikea. Yleisesti voidaan kuitenkin arvioida, että suurimmalla osalla kotitalouksista, joissa kaapeliradio on kytkettynä, on valmius siirtyä kuuntelemaan radiota vaihtoehtoisilla vastaanottotavoilla ja siten radio tavoittaisi muutoksen jälkeinkin väestön hyvin.

Yleisimpien radion vastaanottotapojen, eli radion antennivastaanoton ja internetradion, kautta radion jakelu jatkuisi nykyisellään. Muutos ei siis vaikuttaisi radio-ohjelmistojen saatavuuteen, kun radiota kuunnellaan perinteisellä pöytäradiolla, matkaradiolla, autoradiolla tai internetin välityksellä tietokoneelta, tabletilla, puhelimelta tai muulta äylaitteelta. Siten myös jatkossa radiota olisi mahdollista kuunnella useamman vastaanottotien kautta joko kaupallisilta tai Yleisradion kanavilta.

Toisaalta säilyttämällä Yleisradion julkisen palvelun televisio-ohjelmistojen siirtovelvoite tuetaan sananvapauden toteutumista eli julkisen palvelun ohjelmistojen saatavuutta kaapelitelevisio- ja yhteisantenniverkoissa. Edelleen on huomattava, että mediasisältöjä vastaanotetaan myös laajakaistan välityksellä ja siten laadukkaiden laajakaistayhteyksien voidaan osaltaan katsoa turvaavan sananvapautta jatkuvasti digitalisoituvassa maailmassa.

Siltä osin, kuin esityksen voitaisiin katsoa heikentävän sananvapauden toteutumista, parantaisi se toisaalta sekä teleyritysten ja yhteisantennijärjestelmän ylläpitäjien omaisuudensuojaa, jota voidaan pitää valtiosääntöisesti hyväksyttävänä perusteena tälle rajoitukselle.

9.1.2 Omaisuudensuoja

Perustuslain 15 §:n mukaan jokaisen omaisuus on turvattu. Siirtovelvoitesääntelyä tule arvioida omaisuudensuojan kannalta, sillä siirtovelvoitteella rajoitetaan kaapelitelevisioverkossa toimivan teleyrityksen sekä yhteisantennijärjestelmän ylläpitäjän oikeutta määrätä omaisuutensa käyttämisestä. Lähtökohtaisesti ohjelmistojen jakelu verkoissa on sopimusasia. Ohjelmistojen jakelu järjestyy sopimuksin, koska ohjelmistoille on kysyntää ja televisio- ja radiotoiminnan harjoittajat pyrkivät hankkimaan ohjelmistoilleen mahdollisimman paljon katsojia ja kuuntelijoita. Siirtovelvoite voidaan nähdä poikkeuksellisena puuttumisena sopimusperusteiseen jakeluun.

Perustuslakivaliokunta on vakiintuneesti arvioinut siirtovelvoitetta koskevia säännöksiä omaisuudensuojan rajoituksina. Perustuslakivaliokunta on aikaisemmassa lausuntokäytännössä katsonut siirtovelvoitteesta säätämiseksi olevan valtiosääntöoikeudelliselta kannalta hyväksyttävää sananvapauden turvaamiseen liittyvät perusteet ja valiokunta on pitänyt siirtovelvollisuutta myös omaisuuden käyttörajoitukselta edellytettävän suhteellisuusvaatimuksen mukaisena (PeVL 61/2002 vp, s. 4–5, myös PeVL 7/2005 vp, s. 6). Edelleen valiokunta on katsonut, että siirtovelvollisuus ei ole kaapelitelevisioverkossa toimiville teleyrityksille luonteeltaan uusi eikä uudentyypinen velvoite, ja että nämä yritykset ovat toiminnassaan voineet ottaa huomioon siirtovelvollisuuden aiheuttamat kustannukset (PeVL 19/2007 vp, s. 2, myös PeVL 61/2002 vp, s. 4–5). Valiokunta on pitänyt siirtovelvoitteen kaventamista merkitsevää sääntelyä omaisuudensuojan turvaamisen kannalta ongelmattomana (PeVL 19/2007 vp, s. 2).

Esityksessä ehdotetaan siirtovelvoitteen kaventamista, eli radio-ohjelmistojen siirtovelvollisuuden lopettamista. Teleyrityksillä ja yhteisantennijärjestelmien ylläpitäjillä ei siis olisi jatkossa velvoitetta siirtää Yleisradion radio-ohjelmistoja verkoissaan. Ehdotettu sääntely parantaisi teleyritysten ja yhteisantennijärjestelmien ylläpitäjien omaisuudensuojaa, kun nämä voisivat päättää vapaasti kaapeliradiolle varattujen taajuuksien käytöstä verkossa. Radio-ohjelmistojen siirtovelvoite on estänyt kaapelilaajakaistan laadullista kehittämistä etenkin verkon paluusuunnan osalta. Kaapelilaajakaista-asiakkaita on Suomessa noin 530 000 kotitaloutta. Radion siirtovelvoitteesta aiheutuvaa haittaa voidaan pitää merkittävänä, sillä nykypäivän teknologiat käyttävät joko samoja taajuusalueita kaapelilaajakaistan paluusuunnalle, jotka ovat tällä hetkellä varattuna radion käyttöön tai monimutkaistavat radion jakelua tehden sen taloudellisesti mahdollisesti jopa mahdottomaksi. Käytännössä kaapeliverkkojen ylläpito nykypäivän tekniikalla ei siis tue radiojakelua.

Edelleen arvioinnissa on huomioitava, että rajoitukset kaapelitelevisio- ja yhteisantenniverkkojen käytössä radion jakelun osalta vaikuttavat omaisuuden käyttörajoitusten lisäksi myös loppukäyttäjiin, eli kuluttajiin ja muihin käyttäjiin, jotka eivät pääse nauttimaan yhdenvertaisesti laajakaistan kehityksestä tiettyjen taajuusalueiden ollessa varattuna radiolle näissä verkoissa. Tästä aiheutuvaa haittaa voidaan mitata kaapelilaajakaista-asiakkaiden lukumäärällä.

Kun radion jakelun aiheuttamien teknisten rajoitteiden lisäksi huomioidaan kaapeliradion käyttäjien määrä suhteessa kaapelilaajakaista-asiakkaiden määrään sekä mahdollisuudet siirtyä vaihtoehtoihin jakeluteihin, voidaan radio-ohjelmistojen siirtovelvoite kyseenalaistaa etenkin omaisuuden käyttörajoituksesta vaadittavan suhteellisuusvaatimuksen perusteella.

Ehdotettava sääntelyn keventäminen on siten perustuslain 15 §:n valossa ongelmaton.

9.2 Radioluvat

9.2.1 Sananvapaus

Perustuslakivaliokunta on toistuvasti katsonut, että taajuuksien niukkuus on sellainen tekninen rajoitusperuste, jonka huomioon ottamiseksi lupajärjestelmän ylläpitäminen on hyväksyttävää sananvapauden näkökulmasta (PeVL 40/2017 vp, PeVL 18/2104 vp, PeVL 3/2010 vp, PeVL 61/2002 vp, PeVL 8/2002 vp, PeVL 19/1998 vp). Perustuslakivaliokunta on kiinnittänyt huomiota siihen, että lupajärjestelmän avulla tulee turvata käytettävissä olevien radiotaajuuksien tasapuolinen jako ja luoda edellytykset sananvapauden toteuttamiselle. Perustuslakivaliokunta on toisaalta lupajärjestelmän hyväksyessään huomionnut myös taajuuksien niukkuuden. Toimilupasääntelyn perusteena on edelleen taajuuksien niukkuus. Sananvapauden rajoittamiselle on siten hyväksyttävä peruste.

Esityksen mukaan valtioneuvosto käsittelee radiolupa-asian Liikenne- ja viestintäviraston sijasta sellaisissa tilanteissa, joissa on syytä epäillä radioluvan haltijan ilmeisesti vaarantavan kansallista turvallisuutta. Valtioneuvosto voisi ehdotuksen mukaan peruuttaa radioluvan tilanteissa, joissa on syytä epäillä radioluvan haltijan ilmeisesti vaarantavan kansallista turvallisuutta.

Viestintäverkkojen ja viestintäpalveluiden luotettavuus ja turvallisuus ovat ehdottomia edellytyksiä yhteiskunnan elintärkeille toiminnolle. Viestintäverkot muodostavat nykyisin niin sanotun kriittisen infrastruktuurin, jonka varassa toimivat useimmat yhteiskunnan, kansalaisten, yritysten ja yhteisöjen kannalta välttämättömät palvelut. Näiden palveluiden on toimittava luotettavasti sekä normaalioloissa, normaaliolojen häiriötilanteissa että poikkeusoloissa.

Taajuudet itsessään ovat kiistatta kaikkein kriittisintä infrastruktuuria viestintämarkkinoilla, koska lähes kaikki viestintäpalveluiden tarjonta edellyttää taajuuksia. Muun muassa radioluvan myöntämiseen, verkkotoimiluvan myöntämiseen, siirtämiseen ja taajuuksien vuokraamiseen liittyen voimassaolevassa laissa on jo säännöksiä, joissa valtioneuvoston myönteinen hallintopäätös edellyttää, ettei toiminta vaaranna ilmeisesti kansallista turvallisuutta.

Edellä mainituista syistä on välttämätöntä, että myös radiolupien peruuttamista arvioitaessa voidaan huomioida kansalliseen turvallisuuteen liittyvät seikat. Lupaviranomaisen harkintavalta asiassa on esityksessä sidottu tilanteisiin, joissa viranomaisella on perusteita epäillä radioluvan haltijan vaarantavan ilmeisesti kansallista turvallisuutta. Kyseessä voisi olla esimerkiksi yritys, jonka Suomen turvallisuussetujen vahingoittamistarkoituksesta on vahva epäily. Käytännössä

valtioneuvoston päätöksenteko asiassa voisi perustua esimerkiksi suojelupoliisin hakijasta antamaan lausuntoon. Tilanteet, joissa radioluvan haltija ilmeisesti vaarantaa kansallista turvallisuutta, olisivat kuitenkin hyvin todennäköisesti erittäin harvinaisia.

Ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamisesta annetun yleissopimuksen (Ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehty yleissopimus ja sen yhdestoista pöytäkirja SopS 18/1990 ja 85/1998, jäljempänä Euroopan ihmisoikeussopimus) 10 artiklan 2 kohdan mukaan sananvapautta voidaan rajoittaa, jos se on välttämätöntä kansallisen turvallisuuden vuoksi. Ehdotuksessa esitetään, että radiolupa voitaisiin peruuttaa tilanteissa, joissa radioluvan haltija on toistuvasti ja vakavasti rikkonut tätä lakia tai syyllistynyt tiettyihin rikoslain mukaisiin rikosnimikkeisiin. Luvan peruuttaminen on näissä tapauksissa rajattu lyhytaikaiseen ja vähäiseen radiotoimintaan ja luvan peruuttaminen on sidottu vakaviin tai olennaisiin rikkomuksiin tai laiminlyönteihin, joiden osalta huomautukset tai varoitukset eivät ole johtaneet toiminnassa esiintyneiden puutteiden korjaamiseen tai peruuttamispäätöksen edellytyksenä on tuomioistuimen kyseisiä rikosnimikkeitä koskeva ratkaisu. Tilanteet on rajoitettu tarkkarajaisesti koskemaan vain niitä rikoksia, jotka säännöksessä mainittaisiin.

Sananvapauden rajoitukset perustuvat lakiin ja niille on Euroopan ihmisoikeussopimuksessa tarkoitettu hyväksyttävä peruste. Sääntely on tarkkarajaista ja täsmällistä. Tämän vuoksi ehdotetun sääntelyn ei arvioida olevan sananvapauden kannalta ongelmallista.

9.2.2 Elinkeinovapaus

Perustuslakivaliokunta on aiemmassa lausuntokäytännössään käsitellyt toimiluvan ja elinkeinovapauden suhdetta muun muassa lausunnoissa PeVL 47/1996 vp (telemarkkinalaki), PeVL 4/2000 vp (maakaasumarkkinalaki), PeVL 19/1998 vp (laki televisio- ja radiotoiminnasta) ja PeVL 61/2002 vp (viestintämarkkinalaki). Valiokunta on lausuntokäytännössään katsonut elinkeinotoiminnan luvanvaraistamisen olevan poikkeuksellisesti mahdollista. Luvanvaraisuudesta on kuitenkin aina säädettävä lailla, jonka on täytettävä perusoikeuden rajoitusta koskevat tarkkarajaisuuden ja täsmällisyyden vaatimukset. Perustuslakivaliokunta on myös todennut, että luvan peruuttaminen on yksilön oikeusasemaan puuttavana viranomaistoimena vaikutuksiltaan jyrkempi kuin haetun luvan epääminen ja katsonut sääntelyn oikeasuhtaisuuden kannalta välttämättömäksi sitoa luvan peruuttamisen mahdollisuus vakaviin tai olennaisiin rikkomuksiin tai laiminlyönteihin sekä siihen, että luvanhaltijalle mahdollisesti annetut huomautukset tai varoitukset eivät ole johtaneet toiminnassa esiintyneiden puutteiden korjaamiseen (PeVL 13/2014). Ehdotetut radiolupien peruuttamista koskevat oikeusharkintaiset perusteet ovat täsmällisiä ja tarkkarajaisia ja lupa voidaan peruuttaa ainoastaan vakavien tai olennaisten rikkomusten tai laiminlyöntien perusteella, eli tilanteissa, joissa laissa säädetyt radioluvan peruuttamisen edellytykset kansallisen turvallisuuden ilmeisen vaarantumisen, tiettyjen rikoslaisissa säädettyjen rikosnimikkeiden tai SVPL:n vakavan tai toistuvan rikkomisen osalta täytyvät.

9.3 Radioviestinnän luottamuksellisuus

9.3.1 Yksityiselämän suoja ja viestinnän luottamuksellisuus

SVPL:n 136 § ja 3 §:n 1 momentin 40 kohta ovat perustuslain yksityiselämän suojan kannalta merkityksellisiä. Perustuslain 10 §:n mukaan jokaisen yksityiselämä, kunnia ja kotirauha on turvattu. Lisäksi pykälän 2 momentin mukaan kirjeen, puhelun ja muun luottamuksellisen viestin salaisuus on loukkaamaton. Sääntelyn lähtökohtana on yksilön oikeus elää omaa elämäänsä ilman viranomaisten ja ulkopuolisten tahojen mielivaltaista tai aiheetonta puuttumista siihen. Sääntelyllä on liityntä myös perustuslain 9 §:ssä turvattuun liikkumisvapauteen. Välitystietojen

käsittelyssä on olennaista huomioida perustuslakivaliokunnan tulkinta, jonka mukaan välitystietoja ei voida kategorisesti erotella luottamuksellisen viestin salaisuuden suojan reuna-alueelle kuuluviksi. Yksityisyyden suojan näkökulmasta ongelmallista voi olla mahdollisuus välitystietojen kokoamiseen ja yhdistämiseen (PeVL 18/2014 vp).

Säännökset on toteutettu siten, että niiden vaikutukset yksityiselämän ja luottamuksellisen viestin salaisuuden suojaan jäisivät mahdollisimman vähäisiksi. SVPL:n 136 § mahdollistaa ainoastaan anonymisoitujen välitystietojen käsittelyn, eli tietoja kokoamalla ja yhdistämällä ei olisi mahdollista tunnistaa yksittäistä luonnollista henkilöä. Vastaavanlainen välitystietojen käsittelyoikeus on jo säädetty teleyrityksille ja muille viestinnän välittäjille SVPL:n 142 §:ssä. Tällä on pyritty varmistamaan se, ettei kenellekään syntyisi oikeutta esimerkiksi seurata yksittäisten tunnistettavien henkilöiden liikkumista tai viestintää. Lisäksi säännös toteutettiin rajattuna kokeiluna, jotta kokeilun aikana on voitu tarkastella mahdollisia ennakoimattomia vaikutuksia perusoikeuksiin. Väli aikaisten säännösten voimaantulon aikana ei ole havaittu tällaisia vaikutuksia ilmenneen. Radioviestinnän välitystiedon määritelmään kohdistuvan 3 §:n 1 momentin 40 kohdalla on lähtökohtaisesti hyvin vähän vaikutusta yksityiselämän ja luottamuksellisen viestinnän salaisuuden suojaan, koska välitystiedon määritelmästä muutosten yhteydessä poistettu tietotyyppi ei nykymaailmassa ole juuri koskaan yhdistettävissä yksittäiseen luonnolliseen henkilöön. Poikkeustilanteissakin se saa kuitenkin suojaa henkilötietosääntelyn kautta.

9.4 Matkapuhelinliittymien puhelinmarkkinointikielto

9.4.1 Sananvapaus

Hallituksen esityksessä ehdotetaan säilytettäväksi matkapuhelinliittymien osittainen puhelinmarkkinointikielto. Kielto koskee teleyritysten aloitteesta tapahtuvaa matkapuhelinliittymien puhelinmarkkinointia kuluttajille, jotka eivät ole teleyrityksen omia matkapuhelinliittymäasiakkaita. Esityksellä kumottaisiin SVPL:n voimaantuloa koskevan 351 §:n 5 momentti, jossa 201 §:n puhelinmarkkinointikielto on säädetty määräjän voimassa olevaksi. Puhelinmarkkinointikiellon sisältö pysyisi ennallaan ja säännöksestä tulisi toistaiseksi voimassa oleva. Puhelinmarkkinointikielto on sektorikohtaista erityissääntelyä.

Osittainen puhelinmarkkinointikielto rajoittaa jonkin verran matkapuhelinliittymiä markkinointiviestintään liittyvää perustuslain 12 §:n kannalta merkityksellistä sananvapautta. Puhelinmarkkinointikielloilla voi välillisesti olla merkitystä myös perustuslain 18 §:ssä turvattun elinkeinovapauden kannalta esimerkiksi puhelinmarkkinointiyrityksille.

Perustuslakivaliokunta on vakiintuneesti katsonut, että sananvapauden suoja kattaa lähtökohtaisesti myös mainonnan ja markkinoinnin, vaikka tämän tyyppinen viestintä ei kuulu sananvapauden ydinalueelle (esim. PeVL 46/2021 vp). Mainontaan ja markkinointiin voidaan kohdistaa pidemmälle meneviä rajoituksia kuin muuten olisi mahdollista. Sääntelyn tulee kuitenkin täyttää perusoikeutta rajoittavalta lailta vaadittavat yleiset edellytykset. Puhelinmarkkinointikielloilla pyritään suojelemaan kuluttajia matkapuhelinliittymien puhelinmarkkinoinnissa aiemmin ilmenneiltä ongelmilta ja turvaamaan perusviestintäyhteydet. Matkapuhelinliittymä voi olla talouden ainoa puhelinliittymä, koska kiinteitä puhelinliittymiä on enää hyvin harvassa kotitalouksissa.

Määräaikaisesta matkapuhelinliittymien puhelinmarkkinointikiellosta säädettiin alun perin viestintämarkkina-alueella perustuslakivaliokunnan myötävaikutuksella (PeVL 6/2012 vp), Perustuslakivaliokunta katsoi lausunnossaan, että kuluttajien suojaamista puhelinmarkkinoinnin aiheuttamilta ongelmilta voidaan pitää hyväksyttävänä perusteena markkinointikiellon asettamiselle. Valiokunnan mukaan ehdotettu kielto ei ollut täysin ongelmaton, mutta sille ei

nähty olevan perustuslaista johtuvaa sääntelyn oikeasuhtaisuuteen liittyvää estettä. Perustuslakivaliokunta arvioi, että kyse on varsin kapea-alaisesta rajoituksesta kaupalliseen viestintään muiden markkinointikanavien pysyessä edelleen käytettävissä ja puhelinmarkkinoinnin ollessa sallittua kuluttajan omasta pyynnöstä.

Myöhempiä hallituksen esityksiä, joilla säännöksen voimassaoloa on jatkettu uudeksi määräajaksi, ei ole pidetty tarpeellisenä käsitellä uudelleen perustuslakivaliokunnassa.

Säännöksen voimassaoloajan muutoksella ei hallituksen käsityksen mukaan ole olennaista merkitystä säännöksen valtiosääntöoikeudellisen hyväksyttävyyden kannalta. Säännöksen määräaikaisuudelle ei ole enää erityistä perustetta. Matkapuhelinliittymien puhelinmarkkinointikiellolle on edelleen perusoikeuksien rajoittamisen kannalta hyväksyttävä syy. Säännös on sisällöltään tarkkarajainen ja perusoikeuksien rajoittaminen kohdistuu vain viestintämahdollisuuksien turvaamisen kannalta välttämättömään.

Edellä mainituilla perusteilla lakiehdotus voidaan käsitellä tavallisessa lainsäätämisyjärjestyksessä.

Ponsi

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki

sähköisen viestinnän palveluista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan sähköisen viestinnän palveluista annetun lain (917/2014) 351 §:n 5 momentti, sellaisena kuin se on laissa 485/2021,

muutetaan 49 §:n 1 momentin 7 ja 8 kohta, 227 §, 288 §:n 4 momentti ja 294 §:n 2 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 49 §:n 1 momentin 7 ja 8 kohta ja 294 §:n 2 momentti laissa 1003/2018, sekä

lisätään 49 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on laissa 1003/2018, uusi 9 kohta, 49 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 1003/2018, uusi 3 momentti sekä 304 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 1003/2018, 350/2019, 1207/2020 ja 1003/2021, uusi 2 momentti seuraavasti:

49 §

Radioluvan ja radiotaajuuksien varauksen peruuttaminen

Liikenne- ja viestintävirasto voi kokonaan tai osittain peruuttaa radioluvan tai radiotaajuuksien varauksen, jos:

7) 6 §:ssä tarkoitettu verkkotoimilupa lakkaa olemasta voimassa;

8) Suomea velvoittavat kansainväliset sopimukset edellyttävät peruuttamista; taikka

9) 34 §:n 2 momentin mukaista radiotoimintaa harjoittava luvanhaltija on toistuvasti ja vakavasti rikkonut tätä lakia taikka syyllistynyt rikoslain 11 luvun 10 §:ssä tarkoitettuun kiihottamiseen kansanryhmää vastaan, 10 a §:ssä tarkoitettuun törkeään kiihottamiseen kansanryhmää vastaan tai 34 a luvun 5 e §:ssä tarkoitettuun terrorismirikoksiin liittyvään julkiseen kehottamiseen.

Valtioneuvosto voi peruuttaa radioluvan tai radiotaajuuksien varauksen kokonaan tai osittain, jos radioluvan haltija ilmeisesti vaarantaa kansallista turvallisuutta.

227 §

Televisio-ohjelmien siirtovelvoite

Verkkopalvelua kaapelitelevisioverkossa tarjoava teleyritys on velvollinen siirtämään verkossa ilman korvausta Yleisradio Oy:stä annetun lain 7 §:n 1 momentissa tarkoitettua, verkon sijaintikunnassa vastaanotettavissa olevat julkisen palvelun televisio-ohjelmistot ja ohjelmistoihin sisältyvää ohjelmaa varten toimitetun vapaasti vastaanotettavan aineiston sekä ohjelmistoihin liittyvät oheis- ja lisäpalvelut sellaisen televisiotoiminnan osalta, jota harjoitetaan maanpäällisessä joukkoviestintäverkossa.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu siirtovelvoite koskee myös verkkopalvelua kaapelitelevisioverkossa tarjoavaa teleyritystä, jos:

1) teleyritys käyttää ohjelmistojen välittämiseen muuta kuin perinteistä kaapelitelevisiotekniikkaa; ja

2) ohjelmistojen vastaanotto on mahdollista tavanomaisilla vastaanottolaitteilla.

Siirtovelvollisuutta ei kuitenkaan ole, jos kaapelitelevisioverkon välityskyky on teleyrityksen käytössä sen omassa televisiotoiminnassa tai jos se on tarpeen tähän tarkoitukseen yrityksen kohtuullista tulevaa tarvetta varten. Teleyrityksen ei tarvitse siirtovelvollisuuden täyttämiseksi tehdä kaapelitelevisioverkkoon olennaisia taloudellisia investointeja vaativia parannuksia.

Edellä 1 momentissa tarkoitetut ohjelmistot ja palvelut on tarjottava käyttäjälle muuttamattomina, samanaikaisesti alkuperäisen lähetyksen kanssa ja maksutta. Teleyritys voi kuitenkin vaatia käyttäjältä kohtuullisen maksun verkon ylläpidosta. Teleyrityksen on tiedotettava käyttäjille siirtovelvoitteesta tapahtuvista muutoksista.

Asunto-osakeyhtiön, kiinteistöosakeyhtiön tai muun niihin verrattavan yhteisantennijärjestelmän ylläpitäjän, joka omistaa tai hallinnoi kiinteistön sisäistä tai usean kiinteistön välistä yhteisantenniverkkoa, jota käytetään joukkoviestinnän välittämiseen kiinteistössä käyttäjien päätelaitteisiin, on huolehdittava siitä, että 1 momentissa tarkoitetut ohjelmistot ja palvelut ovat käyttäjien saatavilla muuttamattomina ja samanaikaisesti alkuperäisen lähetyksen kanssa.

288 §

Markkinaehtoinen taajuusmaksu

Taajuusaluekertoimet ovat seuraavat:

146-174	MHz	1,9
174,001-224,999	MHz	2,0
400-862	MHz	2,0
862,001-959,999	MHz	1,4
1400,001-2024,999	MHz	1,0
2110,001-2199,999	MHz	1,0
2290,001-2699,999	MHz	0,6
3400,001-4200	MHz	0,4
12000-13399,999	MHz	0,25
14000,001-14499,999	MHz	0,25
17300,001-19700	MHz	0,25
19700,001-20199,999	MHz	0,2
21200,001-29999,999	MHz	0,2
31000,001-39000	MHz	0,2

---

294 §

Televisio- ja radiotoiminnan valvontamaksun määrä

Televisio- ja radiotoiminnan valvontamaksu peritään vuosittain yhdessä tai kahdessa erässä. Maksu määrätään maksettavaksi Liikenne- ja viestintäviraston päätöksellä.

304 §

Liikenne- ja viestintäviraston erityiset tehtävät

Mitä 302, 303, 308, 309, 311–315, 325, 330–332, 336, 340, 344 ja 345 §:ssä säädetään, koskee myös verkkovierailuista yleisissä matkaviestinverkoissa unionin alueella annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2022/612, jäljempänä *EU:n verkkovierailu-asetus*, sekä EU:n sähköisen viestinnän sisämarkkina-asetuksen noudattamisen valvontaa ja rikkomisen seuraamuksia sekä mainituista asetuksista johtuvien riitojen ratkaisemista. EU:n sähköisen viestinnän sisämarkkina-asetuksen 3 artiklan 4 kohdassa tarkoitetun liikenteenhallintatoimenpiteisiin liittyvän henkilötietojen käsittelyn valvonta kuuluu kuitenkin tietosuojavaltuutetulle.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .
Sen 227 §:ää sovelletaan kuitenkin vasta 1 päivästä heinäkuuta 2025.

2.

Laki

tietoyhteiskunta- ja väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan tietoyhteiskunta- ja väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain (456/2016) voimaantulosäännöksen 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 486/2021, seuraavasti:

Tämä laki tulee voimaan 20 päivänä kesäkuuta 2016.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Helsingissä x.x.20xx

Pääministeri

Petteri Orpo

liikenne- ja viestintäministeri Lulu Ranne

Laki

sähköisen viestinnän palveluista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan sähköisen viestinnän palveluista annetun lain (917/2014) 351 §:n 5 momentti, sellaisena kuin se on laissa 485/2021,
muutetaan 49 §:n 1 momentin 7 ja 8 kohta, 227 §, 288 §:n 4 momentti ja 294 §:n 2 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 49 §:n 1 momentin 7 ja 8 kohta ja 294 §:n 2 momentti laissa 1003/2018, sekä
lisätään 49 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on laissa 1003/2018, uusi 9 kohta, 49 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 1003/2018, uusi 3 momentti sekä 304 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 1003/2018, 350/2019, 1207/2020 ja 1003/2021, uusi 2 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

49 §

Radioluvan ja radiotaajuuksien varauksen peruuttaminen

Liikenne- ja viestintävirasto voi kokonaan tai osittain peruuttaa radioluvan tai radiotaajuuksien varauksen, jos:

- 7) 6 §:ssä tarkoitettu verkkotoimilupa lakkaa olemasta voimassa; *taikka*
8) Suomea velvoittavat kansainväliset sopimukset edellyttävät peruuttamista.
(Uusi 9 kohta)

(Uusi 3 mom.)

49 §

Radioluvan ja radiotaajuuksien varauksen peruuttaminen

Liikenne- ja viestintävirasto voi kokonaan tai osittain peruuttaa radioluvan tai radiotaajuuksien varauksen, jos:

- 7) 6 §:ssä tarkoitettu verkkotoimilupa lakkaa olemasta voimassa;
8) Suomea velvoittavat kansainväliset sopimukset edellyttävät peruuttamista; *taikka*
9) 34 §:n 2 momentin mukaista radiotoimintaa harjoittava luvanhaltija on toistuvasti ja vakavasti rikkonut tätä lakia taikka syyllistynyt rikoslain 11 luvun 10 §:ssä tarkoitettuun kiihottamiseen kansanryhmää vastaan, 10 a §:ssä tarkoitettuun törkeään kiihottamiseen kansanryhmää vastaan tai 34 a luvun 5 e §:ssä tarkoitettuun terrorismirikoksiin liittyvään julkiseen kehottamiseen.

Valtioneuvosto voi peruuttaa radioluvan tai radiotaajuuksien varauksen kokonaan tai

osittain, jos radioluvan haltija ilmeisesti vaarantaa kansallista turvallisuutta.

227 §

227 §

*Televisio-ohjelmien siirtovelvoite**Televisio-ohjelmien siirtovelvoite*

Verkkopalvelua kaapelitelevisioverkossa tarjoava teleyritys on velvollinen siirtämään verkossa ilman korvausta:

1) Yleisradio Oy:stä annetun lain 7 §:n 1 momentissa tarkoitetut, verkon sijaintikunnassa vastaanotettavissa olevat julkisen palvelun televisio- ja *radio*-ohjelmistot ja ohjelmistoihin sisältyvää ohjelmaa varten toimitetun vapaasti vastaanotettavan aineiston sekä ohjelmistoihin liittyvät oheis- ja lisäpalvelut sellaisen televisio- ja *radiotoiminnan* osalta, jota harjoitetaan maanpäällisessä joukkoviestintäverkossa;

2) verkon sijaintikunnassa vastaanotettavat 26 §:ssä tarkoitettuun yleisen edun televisio-toimintaan kuuluvat valtakunnallisen ohjelmistoluvan nojalla lähetettävät televisio-ohjelmistot;

3) 2 kohdassa tarkoitettuihin ohjelmistoihin sisältyvää ohjelmaa varten toimitetun vapaasti vastaanotettavan aineiston, ohjelmistoihin liittyvät mainokset sekä ohjelmistoihin liittyvät oheis- ja lisäpalvelut.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu siirtovelvoite koskee myös verkkopalvelua kaapelitelevisioverkossa tarjoavaa teleyritystä, jos:

1) teleyritys käyttää ohjelmistojen välittämiseen muuta kuin perinteistä kaapelitelevisio-tekniikkaa; ja

2) ohjelmistojen vastaanotto on mahdollista tavanomaisilla vastaanottolaitteilla.

Siirtovelvollisuutta ei kuitenkaan ole, jos kaapelitelevisioverkon välityskyky on teleyrityksen käytössä sen omassa televisio- tai *radiotoiminnassa* tai jos se on tarpeen tähän tarkoitukseen yrityksen kohtuullista tulevaa tarvetta varten. Teleyrityksen ei tarvitse siirtovelvollisuuden täyttämiseksi tehdä kaapelitelevisioverkkoon olennaisia taloudellisia investointeja vaatuvia parannuksia.

Verkkopalvelua kaapelitelevisioverkossa tarjoava teleyritys on velvollinen siirtämään verkossa ilman korvausta. Yleisradio Oy:stä annetun lain 7 §:n 1 momentissa tarkoitetut, verkon sijaintikunnassa vastaanotettavissa olevat julkisen palvelun televisio-ohjelmistot ja ohjelmistoihin sisältyvää ohjelmaa varten toimitetun vapaasti vastaanotettavan aineiston sekä ohjelmistoihin liittyvät oheis- ja lisäpalvelut sellaisen televisiotoiminnan osalta, jota harjoitetaan maanpäällisessä joukkoviestintäverkossa.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu siirtovelvoite koskee myös verkkopalvelua kaapelitelevisioverkossa tarjoavaa teleyritystä, jos:

1) teleyritys käyttää ohjelmistojen välittämiseen muuta kuin perinteistä kaapelitelevisio-tekniikkaa; ja

2) ohjelmistojen vastaanotto on mahdollista tavanomaisilla vastaanottolaitteilla.

Siirtovelvollisuutta ei kuitenkaan ole, jos kaapelitelevisioverkon välityskyky on teleyrityksen käytössä sen omassa televisiotoiminnassa tai jos se on tarpeen tähän tarkoitukseen yrityksen kohtuullista tulevaa tarvetta varten. Teleyrityksen ei tarvitse siirtovelvollisuuden täyttämiseksi tehdä kaapelitelevisioverkkoon olennaisia taloudellisia investointeja vaatuvia parannuksia.

Edellä 1 momentissa tarkoitettujen ohjelmistot ja palvelut on tarjottava käyttäjälle *muuttamattomina, samanaikaisesti alkuperäisen lähetyksen kanssa ja* maksutta. Teleyritys voi kuitenkin vaatia käyttäjältä kohtuullisen maksun verkon ylläpidosta. *Teleyrityksen on tiedotettava käyttäjille siirtovelvoitteessa tapah-
tuvista muutoksista.*

Asunto-osakeyhtiön, kiinteistöosakeyhtiön tai muun niihin verrattavan yhteisantennijärjestelmän ylläpitäjän, joka omistaa tai hallin-

Voimassa oleva laki

Edellä 1 momentissa tarkoitetut ohjelmistot *niihin liittyvine palveluineen* on tarjottava käyttäjälle maksutta. Teleyritys voi kuitenkin vaatia käyttäjältä kohtuullisen maksun verkon ylläpidosta.

Edellä 1 momentissa tarkoitetut ohjelmistot ja palvelut on tarjottava käyttäjälle muuttamattomina ja samanaikaisesti alkuperäisen lähetyksen kanssa.

Asunto-osakeyhtiön, kiinteistöosakeyhtiön tai muun niihin verrattavan yhteisantennijärjestelmän ylläpitäjän, joka omistaa tai hallinnoi kiinteistön sisäistä tai usean kiinteistön välistä yhteisantenniverkkoa, jota käytetään joukkoviestinnän välittämiseen kiinteistössä käyttäjien päätelaitteisiin, on huolehdittava siitä, että 1 momentissa tarkoitetut ohjelmistot ja palvelut ovat käyttäjien saatavilla muuttamattomina ja samanaikaisesti alkuperäisen lähetyksen kanssa.

288 §

Markkinaehtoinen taajuusmaksu

Taajuusaluekertoimet ovat seuraavat:

146–174
174,001–240
400–862
862,001–960
1 215–2 200
2 200,001–2 700
3 400–4 200
12 000–14 500
17 100–19 700
19 700,001–39 000

Ehdotus

noi kiinteistön sisäistä tai usean kiinteistön välistä yhteisantenniverkkoa, jota käytetään joukkoviestinnän välittämiseen kiinteistössä käyttäjien päätelaitteisiin, on huolehdittava siitä, että 1 momentissa tarkoitetut ohjelmistot ja palvelut ovat käyttäjien saatavilla muuttamattomina ja samanaikaisesti alkuperäisen lähetyksen kanssa.

288 §

Markkinaehtoinen taajuusmaksu

Taajuusaluekertoimet ovat seuraavat:
146-174

1,9	MHz
174,001-224,999	MHz
2,0	MHz
400-862	MHz
2,0	MHz
862,001-959,999	1,4
1400,001-2024,999	MHz
1,0	MHz
2110,001-2199,999	MHz
1,0	MHz
2290,001-2699,999	MHz
0,6	

Voimassa oleva laki

Ehdotus

3400,001-4200	MHz
0,4	
12000-13399,999	MHz
0,25	
14000,001-14499,999	MHz
0,25	
17300,001-19700	MHz
0,25	
19700,001-20199,999	MHz
0,2	
21200,001-29999,999	MHz
0,2	
31000,001-39000	MHz
0,2	

294 §

Televisio- ja radiotoiminnan valvontamaksun määrä

Televisio- ja radiotoiminnan valvontamaksu peritään vuosittain kahdessa erässä. Maksu määrätään maksettavaksi Liikenne- ja viestintäviraston päätöksellä.

304 §

Liikenne- ja viestintäviraston erityiset tehtävät

294 §

Televisio- ja radiotoiminnan valvontamaksun määrä

Televisio- ja radiotoiminnan valvontamaksu peritään vuosittain *yhdessä tai* kahdessa erässä. Maksu määrätään maksettavaksi Liikenne- ja viestintäviraston päätöksellä.

304 §

Liikenne- ja viestintäviraston erityiset tehtävät

Mitä 302, 303, 308, 309, 311–315, 325, 330–332, 336, 340, 344 ja 345 §:ssä säädetään, koskee myös verkkovierailuista yleisissä matkaviestinverkoissa unionin alueella annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2022/612, jäljempänä EU:n verkkovierailuasetus, sekä EU:n sähköisen vies-

Voimassa oleva laki

Ehdotus

tinnän sisämarkkina-asetuksen noudattamisen valvontaa ja rikkomisen seuraamuksia sekä mainituista asetuksista johtuvien riitujen ratkaisemista. EU:n sähköisen viestinnän sisämarkkina-asetuksen 3 artiklan 4 kohdassa tarkoitetun liikenteenhallintatoimenpiteisiin liittyvän henkilötietojen käsittelyn valvonta kuuluu kuitenkin tietosuojavaltuutetulle.

351 §

351 §

Voimaantulo

Voimaantulo

Tämän lain 201 § on voimassa 1 päivään heinäkuuta 2024.

(kumotaan 5. mom.)

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20. Sen 227 §:ää sovelletaan kuitenkin vasta 1 päivästä heinäkuuta 2025.

Laki

tietoyhteiskuntakaaren muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan tietoyhteiskuntakaaren muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain (456/2016) voimaantulosäännöksen 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 486/2021, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Tämä laki tulee voimaan 20 päivänä kesäkuuta 2016. Sen 3 §:n 40 kohta ja 136 §:n 5 ja 6 momentti ovat voimassa 21 päivään kesäkuuta 2024.

Tämä laki tulee voimaan 20 päivänä kesäkuuta 2016.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .